

svenska **nu**

***Verksamhets-
berättelse
år 2024***

Nätverket Svenska nu koordineras av
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

www.svenskanu.fi | svenskanu@hanaholmen.fi
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland
Hanaholmsstranden 5, 02100 Esbo
+358 400 605 565 | www.hanaholmen.fi

 facebook.com/svenskanu instagram.com/svenskanu

Innehållsförteckning

Förord	4	Stockholmsorientering	45
Strategi för nätverket Svenska nu	6	Lärarverksamhet	45
Svenska nu i siffror år 2024	8	Utvärdering	50
Geografisk spridning år 2024	9	Utvärdering av verksamhetens effekter	50
Skolprogram	11	Utvärdering av skolprogrammen	54
Samhälle och arbetsliv	11	Intressebevakning	57
Mediekunskap	20	Evenemang om svenskan	58
Mat och hållbar livsstil	29	Delegationsmöte	58
Konst & kultur	30	Språkprojektet	60
Film	30	Hänt under året	66
Turnerande teater & musik	34	Hejmoi-kampanjen	66
Uteaktivitet	34	Tandem Agera	67
Upplevelser utanför skolan	36	Samarbeten	69
Virtuellt	39	Axplock ur verksamheten	69
Högskoleverksamhet	39	Kommunikation	74
Läromaterial	40	Mediasynlighet	75
Nya material	41	Medarbetare, styrgrupp och delegation	76
Plugga nu i siffror år 2024	44	Finansiärer	80
Tidningar i skolan	44		

Foton: s.15 Laura Karlin, s.16 Katja Kurki, s.23 Katja Kurki, s.32 UFO Sweden/Crazy Pictures, Film i Väst, s.35 Sofia Ek, s.68 Kaisa Rajalahti, s.81 Cata Portin. **Övriga foton:** Svenska nu.

Vissa citat från elever och lärare är översatta från finskan.

FÖRORD

Svenska nu arbetar för att motivera och inspirera finskspråkiga barn och ungdomar i hela landet att lära sig svenska och våga använda sina språkkunskaper. Vi erbjuder levande möten med Sverige, Svenskfinland och det svenska språket i skolans värld och lyfter fram kulturupplevelsernas betydelse för språkinläringen och pedagogiken. Svenska nu verkar för ett tvåspråkigt Finland och engagerar sig i frågor som rör svenskundervisningen. Att öka förståelsen för vilka möjligheter språkkunskaper kan öppna är centralt för vår verksamhet.

I denna verksamhetsberättelse presenterar vi hela bredden av de aktiviteter vi genomförde under 2024. Under året erbjöd vi totalt 43 olika skolprogram, 445 workshops och lektioner samt 408 föreställningar och guidningar. Sammanlagt fick 468 skolor ta del av skolbesök, kulturupplevelser utanför skolan eller andra inslag från vårt breda utbud.

Utöver att vi fortsatte samarbetet med många etablerade aktörer utvecklade och inledde vi nya samarbeten och skolprogram. Bland annat lanserade vi skolprogram för att öka läslusten och stärka kunskaper om sortering och avfallsminimering. Vi genomförde eller medverkade även i flera andra projekt och hade glädjen att samarbeta med många spännande parter. Ett stort tack riktas till alla våra samarbetspartners, artister, konstnärer, föreläsare och workshopledare och förstås våra finansiärer, som alla har bidragit till att året 2024 blev så framgångsrikt.

Jag vill också framföra ett varmt tack till vårt fantastiska Svenska nu-team. I Svenska nus verksamhet står inte teamet i rampljuset utan jobbar hårt bakom kulisserna, och tack vare allas engagemang och kreativitet kunde vi genomföra alla dessa aktiviteter under 2024. Vi fick också strålande feedback från både lärare och elever, vilket visar att vårt arbete gör skillnad.

Liisa Suomela tf projektchef

Strategi för nätverket Svenska nu

Nätverket Svenska nu arbetar för ett Finland där unga uppmuntras till att lära sig svenska och för ett samhälle där språkundervisningen har tillräckliga resurser och där språkkunskaper uppskattas.

Vision:

Svenska nu får alla i Finland att tro på sina svenskkunskaper och inspirerar dem att utnyttja möjligheterna som språkkunskaper medför.

Vi vill

att barn och ungdomar i finskspråkiga skolor ska uppfatta nyttan och möjligheterna med kunskaper i svenska och känna sig motiverade att lära sig språket. Vi strävar efter att kulturupplevelser ska bli en naturlig del av lärandet och pedagogiken i skolan och att både elever och lärare använder sig av nätverkets program och material och känner sig delaktiga i vårt uppdrag.

att förutsättningarna för en bra, intressant och inspirerande svenskundervisning förbättras och att Svenska nu uppfattas som en pålitlig och nyskapande aktör med expertis.

att Finland är ett levande flerspråkigt samhälle där de kulturella banden till Norden är klart synliga och där språkklimatet uppmuntrar alla att våga använda sina språk i praktiken.

Detta når vi genom

att identifiera frågor, verksamheter och personer som är aktuella och relevanta för ungdomar och skapar ett intresse för det svenska språket och den svenskspråkiga kulturen. Vi strävar efter att erbjuda skolor i hela Finland ett mångsidigt utbud av kvalitetssäkrade, skräddarsydda program och kompletterande läromaterial som följer läroplanen och passar för olika åldersgrupper och lärandesituationer.

att bidra aktivt till arbetet för ett bättre språkklimat och öka dialogen mellan skolan och beslutsfattarna, samarbeta med relevanta aktörer och använda oss av aktuell forskning inom lärande.

Vi har lyckats

när finskspråkiga elever har intresse för det svenska i Finland och Sverige, tar vara på möjligheter som Norden har att erbjuda och känner glädje över att använda sina språkfärdigheter.

när svensklärarna känner sig inspirerade och upplever att de har ett stöd för sitt arbete.

när svenskundervisningen har tillräckliga resurser.

SVENSKA NUS FOKUSOMRÅDEN

MÖTEN

Möjliggöra levande möten med det svenska språket och inspirera lärare och elever genom att introducera svenskspråkig kultur runt om i Finland.

LÄRANDE

Skapa pedagogiskt uttänkta program och läromaterial som är enkla att använda i klassrummen och inspirerar till ämnesöverskridande arbetsmetoder.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Förbättra förutsättningarna för svenskundervisningen och för ett bättre språkklimat i Finland.

Svenska nu i siffror år 2024

70 994

Kontakter totalt

61 920

Elevkontakter

3 973

Lärarkontakter

5 101

Övriga kontakter

445

Workshops och lektioner

408

Föreläsningar
och guidningar

468

Medverkande skolor

43

Program

46

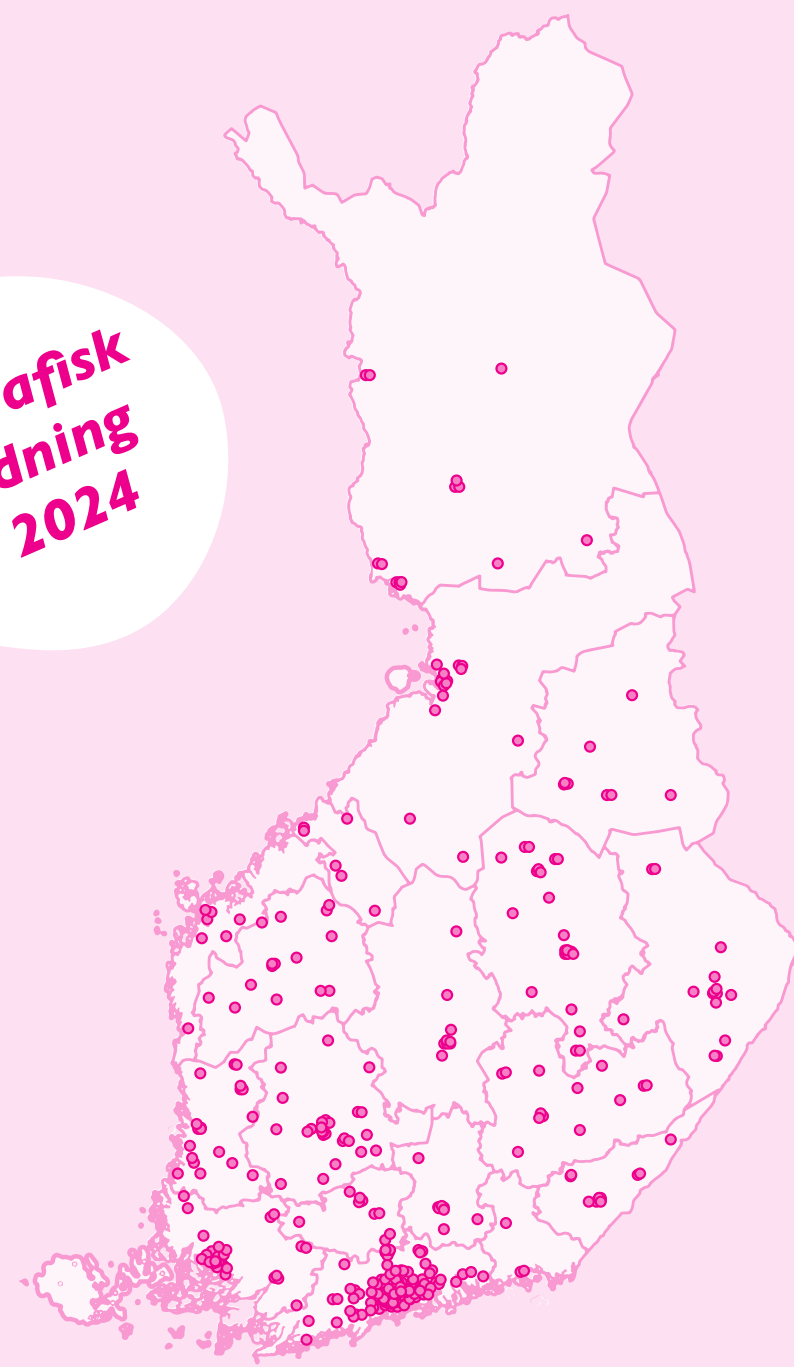
Läromaterial

5

Nya läromaterial

**Geografisk
spridning
år 2024**

Författaren Joanna Rubin Dranger träffade gymnasister i Nordisk kulturkontakts bibliotek.

SKOLPROGRAM

Svenska nu erbjuder olika tematiska och läroämneseverskridande skolprogram och kulturupplevelser för att stöda svenskundervisningen i finskspråkiga skolor och väcka intresset för svenskan. Programmen är avgiftsfria för skolorna och i utbudet ingår allt från workshops och föreläsningar till filmvisningar samt teater- och musikföreställningar. Nätverkets skolprogram uppfyller målen i de nationella läroplanerna genom att stöda språkpedagogiken samt elevernas språkliga medvetenhet och uppväxt till skickliga språkbrukare i en kulturellt och språkligt mångfacetterad värld.

Programmen bygger på interaktion mellan artisten/besökaren och eleverna, och verksamhetens syfte är att uppmuntra eleverna använda den svenska de kan. Svenska nu har utarbetat förhandsmaterial för skolprogrammen, så att lärarna kan arbeta med temat både i förväg och efter programmet, och på så sätt fördjupa elevernas kunskaper i temat. Skolprogrammen ger även lärarna möjlighet till ämnesöverskridande samarbeten.

Svenska nus programutbud är varierande både till innehåll och svårighetsgrad, och det finns

program för olika utbildningsstadier, vilket gör det lätt för lärarna att hitta intressant och språkmässigt lämpligt program för sina elever. Målsättningen är att ge alla elever, oberoende av språkkunskapernas nivå, möjligheten att ta del av skolprogrammen.

Samhälle och arbetsliv

Invandrarspråkambassadörerna med NordicSom

Det förnyade programmet Invandrarspråkambassadörerna med Nordiska Somaliska Föreningen fortsatte enligt önskemål i Nyland och Åboregionen. Under hösten ordnades 12 fysiska skolbesök. Sammanlagt 313 elever deltog i lektionerna i gymnasier och Helsingfors öppna universitet. Alla tre ambassadörer, Abdirahman Sugulle, Tavga Zahir och Warda Zahir, har en unik och inspirerande berättelse att dela med publiken. De berättar om sina språkresor och vilka positiva erfarenheter det svenska språket har bidragit till i deras liv och karriärer. Syftet med programmet är att öka intresset för inlärning och användning av det svenska språket.

” Abdirahman Sugulle var det mest lyckade och mest motiverande besöket för studenter som vi någonsin har haft. En fantastisk person med en fin berättelse som han berättade naturligt, på både svenska och finska beroende på studenternas nivå. (Lärarfeedback)

Aava Harju

Aava Harju fortsatte att besöka gymnasier och högstudier med sitt populära program Att studera på det andra inhemska. Aavas program var igen ett av de mest bokade skolprogrammen och under året höll Aava totalt 30 lektioner och hade 1333 elever och studeranden i publiken.

Programmet Att studera på det andra inhemska handlar om studierna efter gymnasiet och speciellt hur det är att som finskspråkig studera vid Handelshögskolan Hanken. Aava berättar varför hon valde att studera på svenska och talar om de olika alternativ och val som finns efter gymnasiet. Aava är mycket omtyckt bland både lärare och studeranden.

” Föreläsningen var mycket omfattande och gick igenom studierna vid Hanken på ett bra och mångsidigt sätt. Presentationen var

tydlig och trots mina svaga språkkunskaper var svenskan lätt att förstå. Aava var väldigt solig och trevlig! :) (Elevfeedback)

Det var ett väldigt trevligt och lärorikt besök. Nu funderar jag på att studera på svenska i mina fortsatta studier! (Elevfeedback)

Jag är mycket nöjd med besöket. Aavas presentation var intressant och välbyggd. Ämnet är aktuellt för tvåorna som funderar på sina framtidsplaner. Aava är en exemplarisk representant för svenska språket med sin positiva framtoning och goda språkkunskaper. (Lärarfeedback)

Ekonom Kenneth Nilsson

Ekonom Kenneth Nilsson höll virtuella arbetsintervjuer för sammanlagt 332 elever under år 2024. Kenneths interaktiva intervjuer är speciellt populära under gymnasiets kurs RUB5 som handlar om arbetslivet. Intervjuerna utgår från verkliga arbetsplatsannonser och från arbetsansökningar som eleverna själva skriver. Intervjuerna sker i små grupper och består av en 20 minuters gruppintervju samt 10 minuter feedback från Kenneth direkt efteråt. Intervjuerna börjar med

att varje deltagare får presentera sig och därefter ställer Kenneth ett antal frågor till samtliga elever. Svaren rangordnas mellan 1 och 3 och den som i slutet har högst poäng ”vinner” och får jobbet.

” Jag rekommenderar Kenneths intervjuer verkligen för alla svensklärare i gymnasiet, och hela Svenska nus material är pricken på i:et. Först platsansökningarna och sen intervjuerna, och till sist gör dom ännu en video-cv till mig. Både Kenneth och Svenska nu gör ytterst viktigt jobb! (Lärarfeedback)

Under år 2024 gjorde Kenneth också en skolturné med programmet Ekonomisnack. Under turnén i Lappland besökte Kenneth skolorna i Kemi, Torneå och Uleåborg och mötte 194 gymnasiestuderanden.

Äventyret Nordjobb

Under verksamhetsåret erbjöds programmet Äventyret Nordjobb virtuellt i hela landet. I augusti rekryterade Svenska nu tre nya nordjobbare vilket höjde antalet besökare till sju.

De enormt populära lektionerna om arbetsmöjligheterna i Norden nådde hela 1601

elever. Äventyret Nordjobb hålls av Emma Kalliomäki, Siiri Seppä, Henriikka Mankonen, Pihla Koskelo, Helmi Tiainen, Gabriella Palmén och Eva Bussman. Under skolbesök delar tidigare nordjobbare med sig av sina erfarenheter av hur det var att arbeta i ett annat nordiskt land och tillsammans representerar de nästan alla nordiska områden inklusive också Färöarna och Åland. Under sina mycket lärorika lektioner redogör de tidigare nordjobbarna för hur man söker nordjobb, de återger sina egna äventyr och berättar hur språkkunskaperna har utvecklats efteråt.

” Presentationen av jobbmöjligheter kombinerades med en introduktion till nordisk kultur, natur och språk på ett härligt sätt. Det var lätt att följa med och förstå. Ett toppbesök! (Elevfeedback)

Besöket var verkligen intressant och det var roligt att märka att jag förstod det som sades. Språket var tydligt, och presentationen väckte stort intresse för Nordjobb. Jag tänker faktiskt att jag kunde söka Nordjobb när jag fyller 18! (Elevfeedback)

Santeri Helinheimo Mäntylä

Skådespelaren Santeri Helinheimo Mäntylä höll sammanlagt 13 lektioner under år 2024 i Nyland och Kuopio med sitt program Därför svenska! Sammanlagt träffade han under sina fysiska och virtuella besök 641 elever. I sitt program delar Santeri med sig av sina erfarenheter av vilka dörrar svenska språket har öppnat för honom på det nordiska kulturfältet och under lektionen uppträder han också med lite musik på svenska och finska.

” Det var trevligt att höra erfarenheter av någon som inte har svenska som modersmål men som har använt språket i arbetslivet. (Elevfeedback)

Programmet var väldigt mångsidigt, intresset hölls uppe hela tiden och det var trevlig omväxling till en vanlig svensklektion. Santeri sjöng också FANTASTISKT! (Elevfeedback)

Kaj Kunnas

Sportjournalisten Kaj Kunnas har samarbetat med nätverket Svenska nu sedan 2021 då han debuterade som föreläsare i finskspråkiga

skolor i Finland. Kajs inspirerande, humoristiska och uppmuntrande föreläsning är en av de mest efterfrågade i Svenska nus programutbud idag. Under år 2024 besökte Kaj grundskolor, yrkesskolor och gymnasier både enligt önskemål och på kortare turnéer bland annat i Nyland, Tammerfors och Uleåborg. Kajs publik var rekordstor år 2024: totalt 6821 elever och studeranden deltog i hans föreläsningar. Trots det har Kaj konstaterat att varje elev han möter inspirerar honom minst lika mycket som han försöker inspirera dem.

” En helt fantastisk presentation. Studenterna lyssnade mycket koncentrerat och gav utmärkt feedback efteråt. Hjärtligt tack! (Lärarfeedback)

Ca 160–200 av våra studenter lyssnade hänfödda när Kaj talade. Han har en otrolig förmåga att få människor att lyssna och känna att han ser var och en. Kaj rörde sig runt på golvet och inkluderade alla. Han är helt fantastisk! Vår mångkulturella studentgrupp älskade föreläsningen, med lysande ögon. Till och med fanbilder togs och autografer efterfrågades! (Lärarfeedback)

Skådespelaren Santeri Helinheimo-Mäntylä uppträdde på Nordens dag på Helsingfors stadshus.

Kaj Kunnas i Hyvinge gymnasium med Katja Kurki, Matilda Heiskanen och Sofia Honkonen.

Kaj Kunnas besökte Språkveckan i Hyvinkään lukio (Hyvinge gymnasium) i december och fick bra mottagande av både elever och lärare

”Kaj höll en intressant föreläsning på vår skola som handlade om nyttor med språk. Besöket väckte tankar och gav motivation att fortsätta studera fler språk. Det bästa var när Kaj gav exempel på människor som har fått stor nytta i livet av sina språkkunskaper. Tack vare besöket uppskattar säkert många av oss lite mer vikten av att kunna språk. Vi alla blev lite imponerade av att Kaj pratade mycket med oss unga och visade intresse till oss. Via vår lärare skickade han oss hälsningar att vi är bäst. Nu skulle vi vilja skicka samma hälsning till Kaj: Du är bäst!” Sofia & Matilda

”Sådana här besök har en stor betydelse för elevernas attityder. I diskussioner med eleverna tar de själva upp att de kommer väldigt väl ihåg om de har haft ett motiverande besök på svenska under sina studier. Det kan kännas lite överraskande, men ett enstaka besök kan verkligen ha en avgörande betydelse för elevens motivation att studera svenska. Påverkan är ännu starkare och positivare om gästen visar intresse mot eleverna och ger dem lite tid, såsom Kaj gjorde.” Läraren Katja Kurki

Upptäck Island – nytt program!

Under hösten 2024 planerades och lanserades programmet Upptäck Island – en islänning på besök. Programmets innehåll fördjupar elevernas kunskaper om Island och genom föreläsningen får eleverna upptäcka Islands unika natur, fascinerande kultur och det unika språket, som trots sina särdrag har överraskande likheter med svenska och andra nordiska språk. Eyrún Gyða Gunnlaugsdóttir och Harpa María Guðmundsdóttir, födda islänningar, besökte skolorna i Nyland och Tavastehus. Programmet lanserades i december 2024 och under höstterminens sista veckor höll besökarna fem lektioner med 129 nyfikna elever i publiken. Lektionen hölls på skandinaviska och engelska.

” Vi hade precis gått igenom Island på kursen, så presentationen passade verkligen bra som en fortsättning. Harpas presentation passade väldigt bra för gymnasieelever! (Lärarfeedback)

Svenska i en virtuell verklighet

Sedan 2023 har Tapio Happonen besökt skolor i hela landet med sin workshop Svenska i

en virtuell verklighet som erbjuder ett nytt och spännande sätt att träna svenska med VR-glasögon. I VR-spelet får elever träna på sin svenska och öva på uttal i vanliga diskussionssituationer så som på hotellet, i taxin och på restaurangen. Workshoppen planerades för studerande i andra stadiets yrkesutbildning men har sedan dess utvidgats till gymnasier och högstudier i hela landet. Eleverna har tyckt om den här litet annorlunda svensklektionen, och lärarna instämmer.

” Tack för den roliga aktiviteten! Jag kände att jag lärde mig mer efter en kvart med VR-spelet än från ett kapitel i en bok på ett helt år! (Elevfeedback)

Ledaren var trevlig och gav tydliga instruktioner. Själva programmet var också bra! Mer sådant, tack. Tack så mycket! (Elevfeedback)

Mera sådana aktiviteter! Det var roligt att få lite omväxling på lektionen. (Lärarfeedback)

År 2024 besökte Tapio Happonen skolor bland annat i Satakunta och Nyland. Han berättar att dagarna ofta börjar med tidiga morgonresor men det passar honom bra.

”Det ger mig tid att mentalt förbereda mig för dagen. När jag kommer till skolan skakar jag hand med läraren och vi börjar genast förbereda lektionen tillsammans.”

Även om Tapio har etablerade rutiner tar han alltid hänsyn till lärarens individuella önskemål för att hålla den workshopen som passar bäst för klassen. ”Lektionen börjar med en presentation, och när jag har fått in de första eleverna på VR-enheterna, går workshopen framåt av sig själv.”

Tapio berättar att det har varit hjärtevärmande att höra eleverna berätta för läraren hur de tidigare inte hade vågat tala svenska, men vågade göra det i den anonyma miljön i språkspelet. Också lärarnas feedback har varit tydlig: de nämner ofta för Tapio att Svenska nu är ett värdefullt stöd i undervisningen.

Sammanfattningsvis konstaterar Tapio att hösten var givande och samarbetet med både Svenska nu och lärarna fungerade smidigt.

”Varje läsår har varit bättre än det föregående, och denna termin kände jag att jag har kommit in i den fart jag har strävat efter och lagt mycket arbete för. Jag ser redan fram emot våren och nya workshops. Mitt mål är att bygga vidare på denna termins framgång och bibehålla den välfungerande tjänsten som vi tillsammans har skapat.”

Mediekunskap

Journalist Jasmin Lindberg

Journalisten Jasmin Lindberg gjorde en turné i Jyväskylä med sin föreläsning Språk öppnar dörrar. Under sin tre dagars turné träffade hon 206 elever på 7 föreläsningar. Jasmins program handlar om vilka möjligheter språkkunskaperna kan medföra och vilken nytta man kan ha på arbetsmarknaden i Sverige och Finland av att kunna både svenska och finska. Hon ger även tips på studiemöjligheterna i Norden.

Journalist Martin Appel

Journalisten Martin Appel gjorde två skolturnéer under verksamhetsåret. Sammanlagt träffade han 731 elever i Helsingfors, Esbo, Villmanstrand, Tavastehus och Hyvinge. Martins föreläsning Nätet gör svenskan roligare handlar om olika ungdomsprogram, musik, datorspel och bloggare som också finska ungdomar kan njuta av. Med hjälp av musik, video

och spel visar Martin olika intressanta sidor på nätet, och tanken är att inspirera elever till att använda sina kunskaper i svenska även utanför skolan. Även om Martin inte pratar finska alls under sina lektioner är feedbacken från eleverna mycket positiv.

”Språket var väldigt klart, och jag visste inte att jag skulle kunna förstå svenska så här bra.
(Elevfeedback)

Programmet var mycket intressant, tydligt och roligt!
(Elevfeedback)

Besökaren Martin Appel gjorde presentationen trevlig, även om jag själv inte är så intresserad av svenska språket.
(Elevfeedback)

Journalisten Martin Appel har turnerat i finskspråkiga skolor sedan år 2010. Allt började med att han fick en förfrågan och tyckte att det lät som en intressant möjlighet, och nu kan han säga att han har turnerat i ”nästan hela Finland”, hållit hundratals lektioner och träffat tusentals elever. Och fortfarande tycker han att det är väldigt roligt!

”Det är alltid lika kul att besöka finländska skolor och få träffa lärare och elever. Även om alla elever inte tycker att svenska är det absolut roligast ämnet så brukar de flesta gilla att få besök av någon som kommer från Sverige ’på riktigt’.”

Martin säger att det viktigaste för honom är att eleverna ska lämna lektionen med en positiv känsla.

”Bland tror jag att skolan fokuserar för mycket på det som är svårt och jobbigt med att lära sig språk. Det jag försöker visa är hur mycket nytta man faktiskt kan ha av svenskan – och hur roligt det kan vara.”

Som journalist skriver Martin framför allt om internet, teknik och sociala medier. Under sina skolbesök förmedlar han samma kunskap till eleverna genom olika exempel, alltid med glimten i ögat. När han håller sin lektion ’Nätet gör svenskan roligare’ är Martin noga med att använda ett klart och tydligt språk och ser till att alla elever i gruppen hänger med. Hösten 2024 besökte Martin bland annat Hyvinkään lukio, där han träffade svenskläraren Katja Kurki och hennes elever.

"Jag märkte genast efter Martins besök att motivationen i gruppen hade ökat och eleverna ville prata mer svenska än tidigare. Många elever blev positivt överraskade över att de förstod nästan allt vad Martin hade sagt under sin lektion", berättar Katja Kurki.

"En vanlig kommentar efter lektionen var att eleverna tyckte att det var synd att de inte vågade säga så mycket under lektionen. Sådana här bemötanden som Svenska nu erbjuder oss svensklärare är viktiga verktyg för att uppmuntra eleverna att börja använda sina språkkunskaper. Ju oftare eleverna får träffa svensktalande människor, desto lägre blir tröskeln att öppna munnen."

Enligt elevfeedbacken ansåg 90 % av eleverna att besöket var bra och intressant. Två av eleverna som fick möjlighet att delta i Martins lektion var Matilda och Sofia.

"Martins besök på vår skola var både inspirerande och rolig. Han berättade om hur man kan få med mer svenska i vardagen. Tack vare Martins tips har det varit ganska lätt att hitta mer svenska till exempel på nätet. Det andra inhemska språket känns nu vara lite "närmare". Lektionen var lätt att förstå och vi var lite överraskade att vi kunde förstå allt. Och vår lärare Katja blev också överraskad eftersom vi ville delta i Martins roliga lektion två gånger under samma dag!"

Martin Appel med ett gäng glada gymnasieelever i Hyvinge.

Erkki Kuronen besökte gymnasiet Akaan lukio under sin turné.

Radioprogramledare Erkki Kuronen

År 2024 åkte programledaren och frilansjournalisten Erkki Kuronen på turné i Birkaland. Där träffade han sammanlagt 337 elever på 13 lektioner. Erkkis föreläsning är en blandning av populärkultur, medie- och samtidsfenomen

från Sverige, svenska varumärken, artister och fascinerande småfakta. Under föreläsningen berättar Erkki alltid också om sverigefinnarna, deras identitet och kultur och han talar om minoritetsfrågor generellt.

En svensklektion med Erkki Kuronen

Det hörs sakta viskande i klassen, en del elever ler blygt. Många sitter med en nyfiken blick på ansiktet. Nu ska det tydligen hända något som avviker från en vanlig svensklektion med läraren Tanja. "God morgon och hälsningar från Sverige!" hörs en glad röst säga. "Terveisiä Ruotsista, sateisesta Ruotsista", tilläggs. Skolbesöket med Erkki Kuronen har börjat.

Erkki Kuronen är en av de inspiratörer som har turnerat längst för Svenska nu. Han gjorde sitt första skolbesök redan år 2012 och har inspirerat och motiverat skolelever med sina svenskstudier sedan dess. "Jag minns mitt första besök väl, det var i Kuninkaantien lukio i Esbo", säger han. "Då såg mina lektioner väldigt annorlunda ut. Jag var kanske lite nervös och trodde att lektionerna ska innehålla mycket teori och information. Men jag märkte snabbt att en lättsam och fri ton fungerar mycket bättre." Även om lektionerna har blivit mer lättsamma, har stommen och huvudtemana för lektionen för det mesta varit de samma genom åren. Erkki uppdaterar innehållet i sin presentation regelbundet, men han brukar alltid köra med tre huvudteman: han berättar något om sig själv, om Sverige och om sverigefinnar. "Ja, och svenskspråkig musik är något som jag alltid har med, det är ett element som alltid går hem och som väcker känslor även hos de mest tystlåtna eleverna".

Det hörs skrammel och hårda sus från videon på skärmen, någon skriker av iver. Vi har just hoppat med på en virtuell åktur på Helix, berg- och dalbanan i Lisebergs nöjespark. "Ah, jag älskar Helix, det är en av mina favoritattraktioner på Liseberg", säger Erkki glatt. Sen är det dags att gå vidare i presentationen, som är en medryckande resa genom Sverige och Erkkis liv med roliga och intressanta omslag här och där. Eleverna får se och höra på klipp från tv-sändningar och radioprogram och se hur det ser ut i studion när Erkki sänder program på Sveriges radio Finska. "Sveriges radio sänder hela 18 timmar finskspråkig radio om dygnet", avslöjar Erkki och visar ett videoklipp där han smidigt byter mellan finska och svenska allt medan han trycker och vrider på minst 10 olika knappar.

Under sina år med Svenska nu har Erkki Kuronen hunnit besöka en mängd olika skolor och hålla hundratals lektioner för elever på finskspråkiga högstadieskolor och gymnasier. Det viktigaste, enligt honom, är att lyfta fram samhörigheten i Norden och framför allt Finlands och Sveriges nära relationer. Han har från början haft med en övning där eleverna får nämna svenska varumärken som de känner till, och den har förblivit en stor hit bland skolbarnen. "Finland och Sverige har ju väldigt nära relationer och övningen med varumärken alltid väckt mycket intresse och engagemang", säger Erkki. "Eleverna kanske märker hur mycket Sverige och Norden egentligen är med i deras dagliga liv".

Att döma av elevernas miner och gester hänger klassen fint med under Erkkis tvåspråkiga presentation. Han upprepar svårare ord på finska, och glömmer

inte att tala tydligt och inte för fort. "Genom åren har jag lärt mig att se på klassens reaktioner och känna av hur mycket jag ska översätta", säger Erkki.

Att kunna inspirera eleverna om svenskan och Sverige som ett land har sedan början varit ett viktigt mål för Erkki. Hans mångsidiga lektion innehåller något för alla: fakta, humor, musik och roliga anekdoter här och där. "Om jag kan inspirera ens en elev under mina lektioner, så har jag lyckats", konstaterar han. Och det har han verkligen gjort. Erkki berättar senare om flera fall där han fått meddelande från tidigare elever som har börjat jobba eller studera i Sverige, och som har fått idén och inspirationen från Erkki. "Det är ju helt fantastiskt, då har jag ju verkligen lyckats", säger han.

När det gäller framtidsutsikter har Erkki inga planer på att sluta besöka skolor i Finland. Just nu håller Skrivarakademin honom upptagen på full tid, men besöken i Finland är välkommen omväxling som har han alltid ser framemot. "I framtiden skulle det vara härligt att även göra sådana besök som skulle resultera i något konkret som vi skulle skapa tillsammans med eleverna. Kanske kunde vi tillsammans skriva korta berättelser, eller liknande", funderar han.

Efter den sista planschen och diskussionerna är det dags för Erkki att avsluta sin presentation med stora applåder från publiken. Erkki ställer sig vid utgången och säger "tack och hejdå" till varje elev. Glada svar som "Tack Erkki" och "Tack detsamma", hörs från eleverna som nu ska fortsätta vidare till nästa lektion.

Jag är glad och stolt över att vara en del av Svenska nu. Jag känner att svenskan lyfts med detta projekt och är glad att jag kan hjälpa till. Studerandena är så glada när jag kommer och det är så roligt att kunna vara med och lyfta det svenska språket.

Micke Björklund

Kocka på svenska med Michael Björklund.

Mat och hållbar livsstil

2024 bytte kategorin namn från Kocka på svenska till Mat och hållbar livsstil.

Gör din egen Ålandsmacka med Viktor Eriksson

Den åländska kocken Viktor Eriksson gjorde under vårterminen en turné i Björneborg med sin workshop Gör din egen Ålandsmacka. Under workshoppen får eleverna plocka ihop sin egen smörgås av åländska råvaror och samtidigt höra om åländsk matkultur. Viktor kockade tillsammans med 213 elever under de 10 workshopparna han höll.

” Tack Viktor Eriksson för att du lärde oss många nya saker och lät oss smaka på åländska maträtter! (Elevfeedback)

Smoothieworkshop med Micke Björklund

Kocken Micke Björklund, också från Åland, hade äran att hålla årets sista skolturné i december 2024. Micke turnerade med sin

smoothieworkshop som är en interaktiv lektion om Åland, Mickes matlagningsfilosofi och en lekfull smoothietävling. Under sin fyra dagars turné i Österbotten och Södra Östergotten fick Micke laga smoothies med 346 elever och studerande på 17 lektioner.

Återvinning och hållbarhet med Rosk'n Roll – nytt program!

Under höstterminen 2024 lanserades ett program i samarbete med Rosk'n Roll, ett kommunalt avfallshanteringsbolag som verkar i Väst- och Östnyland. Med två olika program, Återvinning och sortering (åk 7–9) och Mot cirkulär ekonomi (gymnasiet), besökte Rosk'n Rolls miljöutbildare skolorna i Sibbo och Ekenäs och berättade om sortering och avfallsminimering för sammanlagt 89 högstadie- och gymnasieelever.

Konst & kultur

Läslust med Anna Eklund – nytt program!

Under sommaren 2024 skapades ett nytt program tillsammans med skolbibliotekarien och läsfrämjaren Anna Eklund. Syftet med programmet är att uppmuntra elever och studerande att läsa och skriva mera och våga besöka den svenskspråkiga avdelningen på närbibliotek. Programmet lanserades och piloterades i oktober 2024. Under turnéns nio lektioner berättade Anna om läsning och det magiska med böcker. Klasserna fick diskutera varför det är bra att läsa och Anna läste också högt i klassrummet. Klasserna som deltog i programmet fick var sin presentbok som Anna hade valt på förhand beroende på elevernas ålder och språkkunskaper.

Lärarnas feedback var mycket positiv och visade att Annas besök hade skapat en riktig effekt.

” Anna Eklund var mycket engagerad och hade en mångsidig lektionsplan.
(Lärarfeedback)

Även jag fick tips på nya böcker och jag kommer att låta de andra grupperna

göra den skrivuppgift som Anna presenterade! Karin Erlandssons Pärlfiskaren-böcker är redan utlånade till två elever i årskurs 7.
(Lärarfeedback)

EBUF teaterverkstäder

Under vårterminen 2024 ordnades teaterverkstäder med Teaterskolan i Esbo och Esbo bygdens ungdomsförbund r.f. enligt önskemål från Nyland. Sammanlagt 57 elever deltog i verkstäder. Under verkstäderna får eleverna ha det roligt tillsammans via improvisation och de får använda svenska på ett lekfullt och kreativt sätt. Verkstäderna dras av Teaterskolan i Esbos erfarna dramapedagoger.

Film

Film är ett lätt och underhållande sätt att komma i kontakt med det svenska språket. Film ger också en möjlighet att höra olika svenska dialekter och andra nordiska språk. Filmverksamheten består av Månadens nordiska film-serien som erbjuder nordiska filmer på tio orter i Finland, Filmoteket som har ett brett utbud filmer som lärarna kan beställa till skolorna och

flera specialsatsningar under svenska veckan på biograferna Orion i Helsingfors, Finnkin i Björneborg och på Kino Kilta i Åbo. Svenska nu samarbetade också med filmfestivalerna Kuopion Vilimit och Oulun lasten- ja nuorten elokuvafestivaali. Filmverksamheten drivs i samarbete med Walhalla rf, Nordisk kulturkontakt och Pohjola-Norden.

Månadens nordiska filmer visades år 2024 i Esbo, Joensuu, Jyväskylä, Lahti, Tammerfors, Tavastehus, Torneå/ Haparanda, Uleåborg, Vasa och Åbo.

47 filmer lånades via Filmoteket i hela Finland och sågs av 1877 elever och 92 lärare.

Filmvisningarna på Orion i Helsingfors och på Finnkin i Björneborg var sammanlagt åtta stycken och visades för 953 elever och 63 lärare.

” Filmen Min lilla syster var bra och lätt att relatera till!
(Elevfeedback)

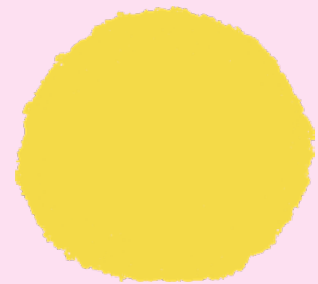
Det var en jättebra film men lite skrämmande samtidigt
(Elevfeedback, UFO Sweden)

Filmer som visades år 2024:

Avgrunden (Richard Hobert 2023)
Bastarden (Nikolaj Arcel 2024)
Beautiful Beings (Guðmundsson 2022)
Comedy Queen (Sanna Lenken 2022)
Copenhagen does not exist (Martin Skovbjerg 2023)
Ellos Eatnu (Ole Gæver 2022)
Empire (Frederikke Aspöck 2023)
Fördom och stolthet (Eva Beling 2022)
Hammarskjöld (Per Fly 2024)
Hanteringen av odöda (Thea Hvistendahl 2023)
Hilma (Lasse Hallström 2022)
Håkan Bråkan 2 (Ted Kjellsson 2023)
Hypnosen (Ernst De Geer 2023)
En dag kommer allt det här bli ditt (Andreas Öhman 2023)
Kalak (Isabella Eklöf 2023)
Kärleksbevis (Richard Hobert 2022),
Lill-Zlatan och morbror Raring (Christian Lo 2022)
Motståndaren - The Opponent (Milad Alami 2023)
Siskoni - Paradiset brinner (Mika Gustafson 2024)
Sulis 1907 (Nils Gaup 2023)
The Choir - Kuoro (Amanda Pesikan 2021)
The Great Silence (Katrine Brock 2023)
UFO Sweden (Victor Danell 2022)
Världens vackraste pojke (Kristian Petri mm 2021)
When in Rome - Möte i Rom (Niclas Bendixen 2024).

Filmen UFO Sweden.

Kaisa Kokko arbetar som lärare i svenska vid Tapiolan lukio i Esbo. Hon har följt med Svenska nus verksamhet sedan den inleddes år 2007 och har under åren haft flera av Svenska nus turnerande artister och föreläsare på sina lektioner.

”Jag uppskattar verkligen möjligheten att emellanåt kunna bjuda in gäster via Svenska nu för att inspirera mina studerande och liva upp lektionerna. Jag har haft många fantastiska gäster.”

Ibland tar Kaisa med sina elever till Månadens nordiska film på Hanaholmen. Filmvisningar arrangeras också på flera andra orter runt om i Finland, och Kaisa rekommenderar varmt sina kollegor att ta vara på chansen att visa gratis ny nordisk film för elever.

”Jag väljer filmer som till sitt innehåll lämpar sig för den aktuella kursen. Före biobesöket bekantar vi oss preliminärt med filmen till exempel genom att titta på trailern och läsa en recension. Efter filmvisningen diskuterar vi filmen i grupper och studerandena får också skriftligt svara på några frågor till exempel om filmens intrig, skådespelare, tema och budskap. De här diskussionerna och studerandenas svar är ofta imponerande. Jag kan inte annat än undra hur klokt och engagerat de analyserar filmer. Elever har ofta väldigt fina infallsvinklar och mångsidiga kunskaper att komma med. Det som gör de här biobesöken extra intressanta är filmkritikers inledning. Det är något som inte bara lyfter stämningen, utan också väcker ett särskilt intresse för filmen. Det är alltid lika inspirerande när kritikern uppmanar oss tittare att lägga speciellt märke till någon specifik synpunkt i filmen.”

Turnerande teater & musik

Barnens Estrad och Teater Taimine som är Svenska nus långvariga samarbetspartner fortsatte med sin fina verksamhet och turnerade i Finland med teater- och musikföreställningar för grundskolan och gymnasiet. Barnens Estrad turnerade med Kul på svenska som bestod av tre föreställningar (Hoppelina & Maija för åk 0–2, Jag vill dansa! för åk 3–4 och Vet ni det? för åk 5–6) som alla kunde visas under en dag och för hela lågstadiet. Teater Taimine fortsatte med sin mycket omtyckta föreställning Knock out! som passar för högstadiet och gymnasiet.

En specialsatsning i Vanda möjliggjorde flera föreställningar på skolor med Mats Prost Musikkampen för högstadiet och gymnasiet och med den finlandssvenska barnmusikorkestern FlipFlop för lågstadiet.

Med dessa turnerande teater- och musikföreställningar som visades på skolorna nådde vi 23 234 elever och 1 699 lärare med 220 föreställningar.

”

Pjäsen handlade om ett väldigt viktigt ämne och den var verkligen träffande. Jag skulle titta på den igen.
(Elevfeedback, Taimine Knock Out)

Tack till skådespelarna! Föreställningen påminde mig om vikten av att tala, lyssna och uttrycka sig själv!
(Elevfeedback, Taimine Knock Out)

Knock out är modig, mjuk, rå, full av känslor. Föreställningen använder ungdomarnas eget sätt att tala, och tar upp svåra ämnen som depression och missbruk på ett modigt sätt. Föreställningen har fart och härlig energi, ett stänk humor, fin musik och betonar hur viktigt det är för unga att verkligen bli hörda. På 15 år är detta den bästa föreställningen jag har sett (både i skolan och överlag). (Lärarfeedback)

Tack! Det är verkligen viktigt att även små landsbygdsskolor får ta del av sådana här föreställningar, eftersom kontaktytan till svenska språket och kultur generellt sett är ganska tunn.
(Lärarfeedback, Taimine Knock out)

Uteaktivitet

Frisbeegolf med Finlands Svenska Idrott

Under verksamhetsåret fick 407 elever delta i en rolig och mycket aktiverande språkdusch i

svenska när programmet Frisbeegolf på svenska i Nyland kom på besök. Under året erbjöds två turnéer i Nyland som genomfördes av idrottsinstruktörer från Finlands Svenska Idrott.

Naturskoldagar med Natur och Miljö

549 elever i årskurs 5–6 med 50 lärare deltog i årets naturskoldagar som ordnades i bland annat Helsingfors, Raseborg, Åbo och Somero av Kvarkens naturskola i Österbotten, Naturskolan Uttern i huvudstadsregionen och västra Nyland och Åbolands naturskola. De fartfyllda naturskoldagarna ordnas ute i naturen i skolans närmiljö och är mycket omtyckta bland eleverna.

” Det var superkul och jag lärde mig mycket mer svenska! (Elevfeedback)

Det var överraskande roligt, även om svenska inte är en av mina styrkor. Hoppas vi får delta på nytt någon gång! (Elevfeedback)

Programmet var underbart, jag skulle gå på nytt när som helst, och stort tack för upplevelsen! (Elevfeedback)

Tack för dagen, det var en helt fantastisk stund i den vintriga naturen! Elever-

na deltog ivrigt i lekarna och använde svenska aktivt. (Lärarfeedback)

Stort tack för de fantastiska naturskollektionerna! Det var härligt att se elevernas entusiasm. Vi lärare fick också idéer och inspiration till vår egen undervisning. Jag tror att sådana här evenemang motiverar till språkinläring och skapar en positiv inställning till svenska. Uppgifterna var precis lagom för åk 6. (Lärarfeedback)

Upplevelser utanför skolan

Att få besöka en teater eller ett museum ökar förståelsen av ett levande flerspråkigt Finland. Svenska nu bjuder på kvalitetssäkrade besök till teatrar, kulturcentrum och museer för att skapa möten med det svenska språket och en svenskspråkig kultur runt om i Finland. Alla besök erbjuds med kompletterande läromaterial för att stöda språkinläringen

Också år 2024 var Svenska Teatern en fantastisk samarbetspartner med sitt breda utbud på teater och verkstäder. Elever fick se både stormusikalen Matilda och föreställningen Radio Popov samt Miksi svenska? som är en föreställning i form av en lektion som är riktad för skolelever och lyfter fram nyttan med svenska språket i

Finland. Ytterligare ordnades flera Våga moka-dramaverkstäder med teaterns dramapedagoger.

Lilla Teatern bjuder också på underbara föreställningar som lämpar sig för gymnasieelever. Eleverna fick se både Katrina och Dancer inte dark, båda regisserade av Jakob Höglund som fungerar som konstnärlig ledare på Lilla Teatern.

För en yngre publik bjuder Unga Teatern på många härliga föreställningar och i år fick elever njuta av föreställningarna Hundra dagar hemma och Jultomten som försvann.

Amos Rex och Sveaborg erbjöd fina rundturer för grupper. Amos Rex fascinerande utställning Så känns det tills vidare lockade flera gymnasiegrupper medan den dramatiserade rundvandringen Den försvunna kronan på Sveaborg bjöd på ett spännande äventyr.

Föreställningar från Sverige berikade Svenska nus kulturutbud. Riksteaterns gästspel Ellen Babic som turnerade på flera orter i Finland erbjöds till svensklärare i Helsingfors och Åbo. Föreställningen Hör så tyst det är av scenkostgruppen NYXXX erbjöds till lågstadielever i samband med en barnteaterfestival som Assitej Finland arrangerar vartannat år och bjuder in internationella teatergrupper. Svenska nu arrang-

erade tre föreställningar på Luckan i Helsingfors för 75 elever och 5 lärare under teaterfestivalen.

Under år 2024 upplevde 1517 elever och 137 lärare kulturprogram utanför skolan.

Elevröster efter föreställningen Miksi svenska:

” En riktigt fin föreställning! Stort tack och lycka till till alla som möjliggör dessa teaterföreställningar. (Elevfeedback, Miksi svenska?)

Det var roligt och jag kan tänka mig att komma tillbaka. (Elevfeedback, Miksi svenska?)

Skådespelaren var inspirerande och rolig. Han fick alla åskådare att bli intresserade och engagerade i föreställningen. (Elevfeedback, Miksi svenska?)

Tusen tack för den oförglömliga kvällen på teatern! För de flesta var det första gången nånsin de fick uppleva kultur på svenska live. (Lärarfeedback)

Jag är verkligen tacksam för de fina möjligheter som Svenska nu erbjuder oss svensklärare som extra inspiration i skolarbetet. Tusen tack! (Lärarfeedback)

I verkstaden Våga moka uppmuntras eleverna genom improvisationsövningar till att tala svenska. Svenska Teaterns teaterpedagog Noona Leppinen berättar att eleverna genom gruppövningar och teaterlek nästan obemärkt producerar ord och meningar.

”En stor del av verkstaden undersöker vi vardagssituationer med teaterns medel, till exempel genom att använda statyövningar, och uppmuntrar eleverna att våga kasta sig in i övningarna. Ofta belönas insatsen med skratt och en avslappnad stämning som stärker gruppsammanhörigheten.”

Enligt Noona Leppinen är elevernas språkkunskaper så gott som alltid tillräckliga för att producera talad svenska i den omfattning som övningarna kräver. Vid vissa besök använder ledarna lite mer finska i instruktionen.

”Workshopledarna ger alltid genom sitt eget agerande ett konkret exempel på en levande tvåspråkighet. En viktig värdering under verkstaden är uppmuntran och gemenskap vilket bidrar till att eleverna känner sig bekväma med att tala svenska.”

Utöver att verkstaden ökar elevernas språkkunskaper bidrar den också till att öka kunskapen om svensk kultur och svenska kulturinstitutioner i Finland.

”Vi hoppas att verkstaden skall bidra till att eleverna och pedagogerna oftare skulle ta del av kulturupplevelser som speglar och ger exempel från den finlandssvenska minoriteten i Finland.”

Virtuellt

Under år 2024 fortsatte Svenska nu att erbjuda skolor i hela Finland möjlighet att besöka Sverige virtuellt. I samarbete med både Skansens utomhusmuseum, Livrustkammaren och The Nobel Prize museum i Stockholm tog Svenska nu finska elever på en virtuell resa utomlands.

Skansen erbjöd eleverna tre olika program, Djuren på bondgården, Rovdjur på Skansen och Bevarandearbete på Skansen. Zoologerna höll sammanlagt 12 visningar för 297 elever. Nobelmuseets digitala visningar fick en publik på 75 ivriga finskspråkiga elever och Museet om Sveriges kungliga historia, Livrustkammaren, fick 30 elever på ett digitalt besök under år 2024.

” En fin presentation.
(Elevfeedback, Skansen virtuellt)

Jättebra möjlighet att få Skansen till klassrummet. Det fungerade mycket bra.
(Lärarfeedback)

Högskoleverksamhet

Under verksamhetsår 2024 verkade Svenska nu aktivt för att förstärka svenskundervisning-

en vid högskolor genom att arrangera evenemang, informationstillfällen och genom att producera nytt material. I november arrangerades det årliga evenemanget Sverigepaket – informationsdag för högskolestuderande i samarbete med Sverigekontakt i Finland och yrkeshögskolorna Arcada, Haaga-Helia och Laurea. Årets tema var att lyfta fram olika sätt att lära sig svenska och inspirera studerandena till att hitta nya sätt att ta svenskan in i sin vardag. Under evenemanget fick studerandena höra inspirerande presentationer av Petra Pääkkönen, Silja Sahlgren-Fodstad och Martta Partio om att lära sig svenska genom film, böcker och sociala medier. Därefter fick de ta del av en aktiverande rundvandring på Hana-holmen där deltagarna fick utförauppgifter och använda svenska på olika sätt.

Svenska nu arbetade också aktivt för att göra nätverkets verksamhet känd för blivande svensklärare. Svenska nus program och material presenterades omfattande för svensklärarstuderande vid Jyväskylä, Tammerfors och Helsingfors universitet. Därtill presenterades nätverkets verksamhet under Nordistdagarna, ett årligt evenemang som samlar studerande som studerar svenska vid universiteten i Tammerfors, Helsingfors, Vasa, Jyväskylä, Joensuu och Åbo.

Svenska nu arrangerade också i samarbete med Åbo universitet och Hanaholmens kulturcentrum ett evenemang för högskolestuderande på Nordens dag. På seminariet fick deltagarna höra om Svenska nus och Hanaholmens verksamhet, om nätverket HanaAcademy och den bilaterala barometern, en rapport som mäter hur integrerade Finland och Sverige är med varandra.

Svenska nu utarbetade i samarbete med olika högskolor ett nytt material, Enkel svenska som lanserades med ett webinarium för högskolelärare hösten 2024. På webinariet pre-

senterades också Svenska nus övriga material och verksamhet som lämpar sig för högskolor. Webinariet samlade drygt hundra svensklärare vid olika högskolor i landet.

Samarbetsgruppen Hoppets Vårträff på Hanaholmen i maj 2024 var ytterligare en viktig insats inom Svenska nus högskoleverksamhet. Vårträffen samlade svensklärare från sammanlagt 9 olika yrkeshögskolor runt om i Finland för att lyssna på intressanta föreläsningar och uppdatera sina kunskaper samt nätverka med kollegor.

LÄROMATERIAL

Svenska nu stöder svenskundervisningen genom att erbjuda inspirerande och aktuella läromaterial som stöder och kompletterar de redan befintliga läromaterialen. Målet är att erbjuda ett brett utbud av material som kan användas av flera olika målgrupper, allt från grundskoleundervisning till högre utbildning. Svenska nu har som mål att erbjuda lärarna material som annars inte skulle vara tillgängligt för dem, eller material som ger en djupare insyn på

teman som lyfts fram i läroböckerna. Läromaterialen bygger på de nationella läroplansgrunderna och stöder svenskundervisningen i att möta kraven och det centrala innehållet i dem.

I och med att årskurs 7 fick en årsveckotimme mera svenska förnyades läroplanen för BI-svenskan och den förnyade läroplanen togs i bruk 1.8.2024. Syftet med ökningen av årsveckotimmar var att erbjuda lärarna mera tid att

undervisa och eleverna mera tid att lära, och på det sättet främja undervisningen i det andra inhemska språket. Eleverna får också lära sig mera om Svenskfinland och Norden och koncentrera sig på att öva muntlig svenska. Svenska nu beaktade uppdateringen av läroplanen vid planeringen av sina läromaterial och koncentrerade sig under år 2024 på att skapa material som stöder muntliga kunskaper i svenska och producerade helheter som introducerar eleverna till svenskan i Finland och Norden.

Nya material

Våga fråga

För att stöda läroplanens mål att ge eleverna mera möjligheter att träna på sina muntliga färdigheter i svenska, skapade Svenska nu i början av år 2024 ett material med 50 frågekort med sammanlagt 150 frågor på svenska som uppmuntrar eleverna att tala svenska och skapa små diskussioner. Materialet Våga fråga publicerades både i digital och fysisk form. De fysiska korten beställdes från företaget Tactic och kan enkelt distribueras till lärare. Frågorna indelades enligt teman så att varje kort innehåller tre frågor kring ett och samma tema. Frågorna uppdelades i tre olika svårighetsgrader så att det skulle vara

lättare för läraren att differentiera undervisningen och ge möjlighet att använda materialet med alla elever, oavsett deras språknivå.

Materialet delades ut aktivt på mässor, fortbildningar och andra evenemang under verksamhetsåret. Därtill skickades kortlekar per post till lärare runt om i landet.

Sammanlagt distribuerades ca. 600 kortlekar under olika evenemang och över 100 kortlekar skickades per post. Materialet laddades i digital form via läromaterialssidan Plugga nu hela 730 gånger.

” Speciellt Våga Fråga-korten är bra. Man kan använda dem för att starta lektionen eller ta upp några ämnen i slutet om man har tid. (Lärarfeedback)

Diskussionskorten är användbara eftersom de har tre nivåer. (Lärarfeedback)

Kortleken var verkligen bra när vi ordnade ett svenskspråkigt språkcafé för studenter och personal 6.11. Med hjälp av korten kom alla snabbt igång med samtalen. Korten innehåller frågor på

”olika nivåer, så det fanns något passande för alla att prata om. Caféet var en stor succé och kommer garanterat att fortsätta nästa år :) (Lärarfeedback)

Babbla

Den andra insatsen för att uppmuntra till aktiv språkanvändning var att skapa helheten Babbla, en samling uppgifter som har som syfte att få eleverna att använda språket på olika sätt genom att leka, spela eller tävla. Materialet innehåller tips och underlag för lekar och aktiviteter samt utskrivbara Alias- och ordloopkort och andra övningar. Materialet publicerades i augusti och väckte genast intresse bland svensklärare.

Navigera i Norden

Svenska nu verkar aktivt inom fältet för svenskundervisningen och samarbetar tätt med olika aktörer. År 2024 samarbetade Svenska nu med forskningsprojektet Äiru I.I vid Helsingfors universitet och Åbo Akademi. Tillsammans skapade Svenska nu och projektet Äiru I.I ett omfattande material om Norden för undervisningen av modersmålsinriktad svenska och svenska som lång lärokurs (A-svenska).

Slutresultatet blev uppgiftshelheten Navigera i Norden, som presenterar de nordiska länderna genom språk, konst och kultur. Materialet innehåller texter, uppgifter och par- och gruppövningar om Norden. Eleverna kan bland annat höra hur de nordiska språken låter eller bekanta sig med nordisk matkultur.

Enkel svenska

Ett annat omfattande samarbete under år 2024 var materialet Enkel svenska för undervisning i svenska vid yrkeshögskolor. Materialet är en del av projektet ”Lättläst stödmaterial för dyslektiker i svenskundervisning vid yrkeshögskolor” där fyra yrkeshögskolor medverkade (Lapin ammattikorkeakoulu, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Tampereen ammattikorkeakoulu och Yrkeshögskolan Arcada) och som finansierades av Svenska kulturfonden. Tillsammans med Svenska nu skapade projektet en stor digital materialhelhet som publicerades i slutet av 2024. Det färdiga materialet innehåller material för undervisningen i svenska vid yrkeshögskolor inom områdena företagsekonomi, teknik, social- och hälsovård samt kultur. Materialet utformades speciellt med hänsyn till studerande med lässvårigheter och därför fästes mycket uppmärksamhet på

materialets upplägg och hur det ser ut på nätsidan. Då materialet presenterades för publiken i slutet av november 2024 fick det genast mycket beröm av lärarna. Materialet ansågs vara tydligt och användbart och innehållet omfattande och lätt tillgängligt för högskolelärare i hela landet.

Alfons Åberg julkalender

Ett viktigt syfte med Svenska nus verksamhet är att göra Sverige och svensk kultur mera bekant för finskspråkiga elever. Därför skapa-

des också år 2024 en julkalender för de yngre eleverna med svenskt tema. Den här gången blev det den älskade figuren Alfons Åberg med sin färggranna värld. Tillsammans med Bok-Makaren AB skapades en mångsidig och rolig kalender full av uppgifter, sagor och tips på pyssel och aktiviteter. Julkalendern togs väl emot av lärarna och den fick beröm för sin mångsidighet.

I slutet av året hade sidan fått hela 1030 sidvisningar. Filerna på sidan hade laddats ner 653 gånger.

Håll koll

Hörförståelsematerialet Håll koll, som publicerades under verksamhetsåret 2023, fick nytt innehåll under år 2024. Materialet, som består av hörförståelseavsnitt om Sverige och svenskspråkig kultur, fick nio nya avsnitt som den här gången fokuserade på Svenskfinland och Åland. De nya avsnitten handlade bland annat om Stafettkarnevalen, Ålandspannkaka och kräftskiva.

Under året fick materialet 1217 sidvisningar och 392 nedladdningar av filerna (manus och ordlistor).

Plugga nu i siffror år 2024

Sidvisningar av framsidan (plugganu.fi)	13 300
Nedladdningar av pdf-filer totalt	24 014

TOP 10 Sidvisningar på Plugganu

Svenska dagen	2291
Mitt drömyrke	2263
Musik så in i Norden	1696
Håll koll	1255
Jakten på kanelbullereceptet	1248
Veckans tips	1190
Gustav Vasa 500 (lättläst)	1109
Vetamix: Edith Södergran	1072
Alfons Åberg julkalender	1038
Våga fråga-materialet	1024

TOP 10 nedladdningar av pdf-filer

Våga fråga-kort	730
Alfons Åberg julkalender lucka 1	495
Rusinat pullasta-powerpoint	371
Åland i sikte: CV-mall	336
Åland i sikte: ifyllbar arbetsplatsansökan	331
Alfons Åberg julkalender lucka 2	321
Babbla: Hur många ord kommer du på?	293
Babbla: Lika som bär	288
Babbla: Svara på frågan	264
Babbla: Klara färdiga gå!	260

Tidningar i skolan

En viktig del av Svenska nus verksamhet är att erbjuda finskspråkiga studerande olika möjligheter att komma i kontakt med det svenska språket, både i tal och skrift. I tillägg till skolprogram och läromaterial är tidningsprenumerationer ytterligare ett sätt att nå målgruppen. Genom att erbjuda eleverna autentiskt skriftligt material på svenska, vill Svenska nu stöda läroplanens syfte att utveckla elevernas multilitteracitet och deras förmåga att förstå olika slags skriftliga texter.

Med stöd av Konstsfundet kunde Svenska nu under år 2024 erbjuda gymnasie- och högskolestuderande den digitala prenumerationen HBL Digital Plus samt HBL Junior i pappersform för grundskoleelever. Sammanlagt erbjöds 1 271 HBL Digital Plus prenumerationer både inför vårens och höstens studentexamen och 12 250 papperstidningar av HBL Junior till 245 skolor under vårterminen 2024. HBL Junior skickades till skolorna i paket om 50 tidningar och Svenska nu skapade färdiga uppgifter till tidningens artiklar.

Stockholmsorientering

Svenska nus material Stockholmsorientering tar eleverna på en rundvandring i Stockholms tunnelbana. Materialet som publicerades redan 2015 fungerar fortfarande som en inspirationskälla för många högstadie- och gymnasieelever som besöker Stockholm med sin klass. Helheten innehåller kluriga frågor och

mångsidiga uppgifter om konsten i Stockholms tre tunnelbanelinjer som görs i små grupper och rapporteras på Instagram. Svenska nu stöder med tunnelbanebiljetter varje grupp som använder materialet under sin resa. Under verksamhetsåret 2024 åkte sammanlagt 14 skolgrupper till Stockholm och 255 elever använde sig under sin resa av materialet Stockholmsorientering.

LÄRARVERKSAMHET

Svenska nus styrka är den nära kontakten och växelverkan med lärarfältet. Under verksamhetsåret arrangerade Svenska nu ett flertal fortbildningstillfällen i samarbete med andra och i egen regi och träffade svensklärare runtom i landet under flera evenemang.

Svenska nu började året med närvaro i både Educa-mässan i Helsingfors i januari och Opopäivät (studiehandledarnas nationella årliga fortbildningsdagar) i Rovaniemi i februari. På Educa som är Nordens största evenemang inom undervisning och pedagogik hade Svenska nu en egen monter och ordnade därtill ett scenprogram Såklart jag kan! Svensklektion

med Micke Björklund och Tara Junker där de medverkande berättade om sina erfarenheter av att besöka skolor och hålla annorlunda svensklektioner. Opopäivät samlade hundratals studiehandledare från olika håll i Finland till att ta del av föreläsningar, studiebesök och verkstäder samt bekanta sig med mässan med omkring 90 utställare, däribland Svenska nu som delade ut informationsmaterial.

Svenska nu samarbetar året runt med både Svensklärarna i Finland rf SRO och Språklärförbundet SUKOL och dess lokala avdelningar. I januari arrangerade SRO i samarbete med Svenska nu en fortbildning för lärare i Helsing-

fors, och senare samma månad presenterade Svenska nu sina material och sin verksamhet på fortbildningsdagen arrangerad av den lokala föreningen Språklärarna i Helsingfors och Vanda (Helsingin ja Vantaan kieltenopettajat ry).

Våren 2024 medverkade Svenska nu i Utbildningsstyrelsens fortbildningsturné Mera tid att lära sig och undervisa i svenska! tillsammans med regionförvaltningsverken. Fortbildningsträffarna stödde det lokala läroplansarbetet för BI-svenska och arrangerades på sju olika orter i februari–april (Joensuu, Uleåborg, Helsingfors, Tammerfors, Kouvola, Åbo och Rovaniemi). Svenska nu deltog i samtliga, antingen virtuellt eller på plats.

I april deltog Svenska nu också i SUKOLs fortbildningsträff i Uleåborg och höll en aktiverande språkverkstad Svenska i yrkeslivet –material för svenskundervisningen i yrkes(hög)skolor samt presenterade sina material på läromedelsutställningen.

I maj avslutades Åbo Akademis fortbildningsserie Språksilta med en nätverksträff på Hanaholmen i samarbete med Svenska nu. Språksilta var en tvåspråkig fortbildning för lärare som undervisar finska i svenskspråkiga skolor eller svenska i finskspråkiga skolor med syftet att

stödja lärarnas arbete med motivation och språkmedvetenhet i språkinläringen. Senare i maj arrangerade Svenska nu i samarbete med Hoppet-gruppen – svensklärare vid yrkeshögskolor – de årligen återkommande Vårträff-utbildningsdagarna på Hanaholmen.

Sommarkurserna är populära bland svensklärare. I juni arrangerade Svensklärföreningen och Svenska nu en fortbildning för svensklärare i Skåne och Köpenhamn där deltagarna fick ta del av bland annat skånsk historia och nutid och besöka lärarutbildningen i Köpenhamn. I juni arrangerade Kulturfonden för Sverige och Finland en specialvistelse för svensklärare i Stockholm i samarbete med Svenska nu och Finlandsinstitutet. Mellan de arrangerade programmen kunde deltagarna utforska staden på egen hand med syfte att uppdatera sina kunskaper om grannlandet Sverige. Därtill kunde lärarna utnyttja tillfället att skaffa svenskt material för undervisningen. Sommarlovet avslutades med Svensklärföreningens traditionella sommarkurs på Hanaholmen i början på augusti.

I oktober deltog Svenska nu på Utbildningsstyrelsens XVI Internationaliseringsdagarna för allmänbildande utbildning och småbarnspedagogik och höll en workshop Svenskan – nyckeln till Norden

Svenska nu-teamets
Ina Lindberg och Tyra Therman med
Michael Björklund på Educa-mässan.

Nätverksträff för svensklärarföreningarna i Finland och Estland på Hanaholmen.

med Pohjola-Norden och Nordjobb. Svenska nu höll också en workshop Snacka på svenska – muntliga övningar till lektioner i svenska i utbildningsdagen som den lokala språklärföreningen i Birkaland (Pirkanmaan kielenopettajat) arrangerade i Tammerfors i oktober.

I november var Svenska nu medarrangör i Pohjola-Nordens seminarium för lärare och höll en workshop Ska vi prata svenska? Idéer och inspiration till lektioner i svenska samt deltog i Utbildningsstyrelsens fortbildning Våga lyckas! –Yrkeskunnande på det andra inhemska språket för lärare inom andra stadiets yrkesutbildning och presenterade sina material och erbjöd skådespelare Santeri Helinheimo-Mäntyläs inspirerande föreställning. I november

arrangerade Svenska nu också en nätverksträff på Hanaholmen för svensklärarföreningarna i Estland och Finland. Närmare 30 lärare träffades för att diskutera likheter och olikheter i svenskundervisningen i de bägge länderna, lära sig av varandra och skapa nya kontakter.

I slutet av november arrangerades ett webinarium för lärare vid yrkeshögskolor. Webinariet Enkel svenska var ett avslutningsseminarium för projektet Lättläst stödmaterial för dyslektiker i svenskundervisning vid yrkeshögskolor som finansierades av Svenska kulturfonden och gjordes i samarbete med fyra högskolor (Lapin ammattikorkeakoulu, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Tampereen ammattikorkeakoulu och Yrkeshögskolan Arcada).

Svenska nu samarbetar tätt med föreningen Svensklärarna i Finland (SRO). Styrelsemedlemmen Katja Hämäläinen deltar aktivt i olika evenemang och kurser som SRO och Svenska nu tillsammans arrangerar. I juni var Katja med på sommarkursen i Skåne och Köpenhamn, och i november deltog hon i nätverksträffen för svensklärarföreningarna i Finland och Estland på Hanaholmen. Hon har också skrivit om Svenska nus verksamhet och utbud för språklärare i tidningarna Poppis och Tempus.

”Svenska nu erbjuder ett mycket intressant och högklassigt program för studerande och lärare på alla nivåer. Programmet och materialet hjälper mig att göra min egen undervisning levande och autentisk med nordiska inslag. Samarbetet med Svenska nu har givit mig nya internationella kontakter samt utvidgat mina perspektiv på Norden och språkinläring. Det har alltid varit lätt att samarbeta med Svenska nu, och tillsammans har vi kunnat komma överens om material och evenemang som har passerat mina studerandes behov och önskemål.”

Katja arbetar som lärare i svenska och engelska vid yrkeshögskolan Metropolia och upplever att det i Svenska nus programutbud finns mycket sådant som passar också för högskolestuderande. Ibland tar hon sina studerande till Månadens nordiska film på Hanaholmen eller går på teater med dem. Någon gång har hon bokat en inspirerande föreläsare till sin lektion eller deltagit i Sverigepaket-seminariet. Några gånger har Katja arrangerat kurser i Stockholm för sina studerande, och Svenska nu var med som en av medarrangörerna. Kursen i Stockholm bidrog till att studerandena insåg vikten av språkkunskaper i svenska i det riktiga livet och i sina blivande yrken.

”Utan Svenska nus program och stöd skulle jag inte kunna förverkliga våra studiebesök till Stockholm eller bjuda in inspirerande föreläsare till mina svensklektioner. Allt detta motiverar och inspirerar studerande att lära sig svenska som behövs i dagens moderna arbetsliv.”

UTVÄRDERING

Utvärderingen är en viktig del av Svenska nus verksamhet. Svenska nu utvärderar sina evenemang och skolprogram kontinuerligt och skickar ut en bredare utvärderingsenkät i slutet av året för att utvärdera verksamhetens mer bestående effekter. Den här helhetsutvärderingen har genomförts årligen sedan 2019. Utvärderingen av verksamheten är viktig för att nätverket ska kunna försäkra sig om att verksamheten håller en hög kvalitet. Med hjälp av utvärderingen kan Svenska nu utveckla och vid behov förnya och uppdatera programutbudet. En direkt kanal till fältet är värdefull för att få nya idéer. Utvärderingen fyller också funktionen att bevisa verksamhetens kvalitativa effekter och relevans.

Utvärdering av verksamhetens effekter

Den bredare utvärderingsenkäten genomfördes år 2024 för sjätte året i rad. Antalet svar har varierat mellan 100 och 150. År 2024 svarade totalt 103 lärare på enkäten. Enkä-

ten skickades till alla lärare som hade bokat program under året. Därtill delades enkäten via Svenska nus webbplats, via nätverkets nyhetsbrev samt via svenskläraryrkeföreningens e-postlista.

I enkäten ombeds lärarna ta ställning till tre påståenden som tangerar Svenska nus grundläggande uppdrag. I strategin för nätverket Svenska nu konstateras det att Svenska nu har lyckats med sitt uppdrag när finskspråkiga elever använder sina svenskkunskaper, känner glädje över sina språkfärdigheter och har ett intresse för det svenska i Finland och Sverige samt tar vara på möjligheter som Norden har att erbjuda. Vidare konstateras det att Svenska nu har lyckats när svensklärarna känner sig inspirerade och upplever att de har ett stöd för sitt arbete.

Respondenterna anger sina svar på skalan 1–5, där 1=helt av annan åsikt och 5=helt av samma åsikt. Lärarnas omdömen har sedan den första utvärderingen (2019) varit positiva och det anmärkningsvärda är att resultaten varje år har

visat att lärarna är nöjda med verksamheten. De som har svarat anser att det som Svenska nu gör är relevant för svenskundervisningen och svarar på de behov som finns i skolorna.

Av dem som svarat på enkäten hade 52 procent (n=54) haft minst ett Svenska nu besök under år 2024. Av dessa hade 66 % haft ett fysiskt besök, 19 % ett virtuellt besök och 15 % både ett virtuellt och ett fysiskt besök.

Det första påståendet i enkäten gällde huruvida Svenska nus besök har ökat intresset för svenska språket och kulturen bland eleverna. En stor majoritet av respondenterna (81,5 %) var helt eller delvis av samma åsikt med påståendet. I de öppna svaren bedömde lärare att eleverna känner sig tillfreds när de inser att de kan svenska bättre än vad de trodde: ett ökat självförtroende ökar intresset. Lärarna ansåg också att autentiska språkanvändningssituationer, intressanta gäster och ren omväxling upplevs som positiva av eleverna. En lärare sammanfattande besökens effekter på följande sätt: "För en del elever var besöket tankeväck-

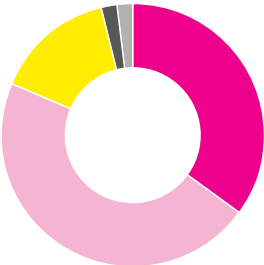
ande! För andra kanske effekten känns först på längre sikt. Och för en liten del spelar det ingen roll alls."

Även svaren på det andra påståendet, att besöket hade en positiv inverkan på elevernas studiemotivation, var positiva. Sammanlagt ca 78 % procent av lärarna höll helt eller delvis med om påståendet. Enligt de öppna svaren ökas motivationen av autentiska möten med svenskspråkiga. Att elever hör också någon annan än läraren prata positivt om svenskan stärker uppfattningen om att svenskan behövs. Många nämnde också att olika upplevelser, kulturprogram, teaterföreställningar eller biobesök har en positiv inverkan på studiemotivationen och det önskades att det skulle finnas mera möjligheter till olika slags utflykter och besök. Lärarna påpekar också att skolprogrammen ökar motivationen åtminstone för en kortare tid men att det är svårt att säga hur långvarig effekten är. En lärare konstaterar: "Man måste ständigt hålla motivationen för svenskan uppe. Det här var ett sätt."

Cirka 60 % av respondenterna är helt eller delvis av samma åsikt med det tredje påståendet att besöken har inspirerat lärare att utveckla sina arbetsmetoder, vilket är i linje med de tidigare åren. Respondenterna skriver att skolprogrammen gör undervisningen mer levande

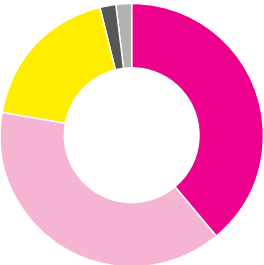
och omväxlingen piggar upp också läraren själv. En lärare konstaterar att Svenska nus besök har varit en del av egen undervisning i över 10 år ”så min undervisning har under årens lopp formats på ett sätt som gör att besökare passar in i studieprogrammet sömlöst”.

Svenska nus besök har ökat intresset för svenska språket och kulturen bland mina elever

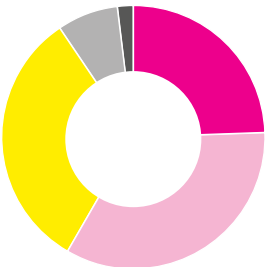
■ helt av samma åsikt	35,20 %
■ delvis av samma åsikt	46,30 %
■ delvis av annan åsikt	14,80 %
■ Helt av annan åsikt	1,85 %

Svenska nus besök hade en positiv inverkan på elevernas studiemotivation

■ helt av samma åsikt	38,90 %
■ delvis av samma åsikt	38,90 %
■ delvis av annan åsikt	18,50 %
■ Helt av annan åsikt	1,85 %

Svenska nus besök har inspirerat mig att utveckla mina arbetsmetoder

■ helt av samma åsikt	24,55 %
■ delvis av samma åsikt	33,95 %
■ delvis av annan åsikt	32,10 %
■ Helt av annan åsikt	7,50 %

I enkäten efterfrågas också exempel på hur Svenska nus besök har gjort skillnad för eleverna. Lärarna konstaterar att studerandena har märkt att svenskan är ett levande språk i deras omgivning, att de förstår mer av språket än de tror och vågar använda det efter att ha träffat människor som talar svenska som sitt modersmål. Bland annat följande exempel gavs av lärarna:

”Elever har sökt sig till svenskspråkiga utbildningar modigare än tidigare. De har också fått idéer för att utveckla sina språkkunskaper (t.ex. sommarjobb på Åland). Jag vet inte säkert hur många som har genomfört dessa planer, men många har åtminstone fått idéer och berättat om sina planer.

En elev kom till mig ungefär ett halvår efter besöket och berättade att hen övervägde en svenskspråkig skola efter gymnasiet för att förbättra sina språkkunskaper. Hen såg det förmodligen som sin egen idé, men jag misstänker att besöken har haft en påverkan.

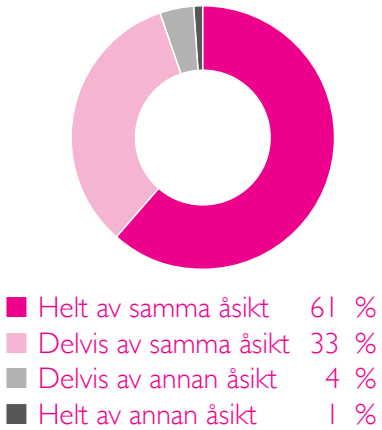
Min magkänsla är att besöken åtminstone har gett några elever mod att välja fler kurser i svenska och skriva svenskan i studentexamen.

En elev som inte alls varit intresserad av språket och presterat dåligt hittills berättade efter Kenneths virtuella arbetsintervjuer, att hen har blivit oerhört entusiastisk över språket och hittat motivationen att studera det!

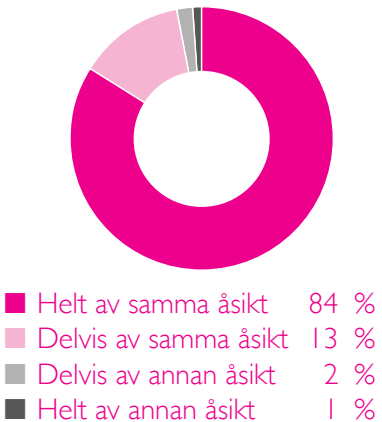
Utvärdering av skolprogrammen

Svenska nu ber lärare och elever fylla i en utvärdering alltid genast efter besöket. Det operativa teamet följer upp elev- och lärarrespon- sen kontinuerligt. Syftet med utvärderingen är att säkra att Svenska nus skolprogram har hög kvalitet, att de är innehållsmässigt relevanta och språkligt på rätt nivå. Under år 2024 utvär- derade 145 lärare och 2285 elever nätverkets program via utvärderingsblanketter.

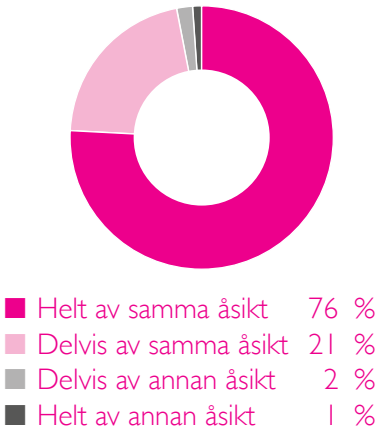
LÄRARE
Programmet inspirerar eleverna i studier i svenska

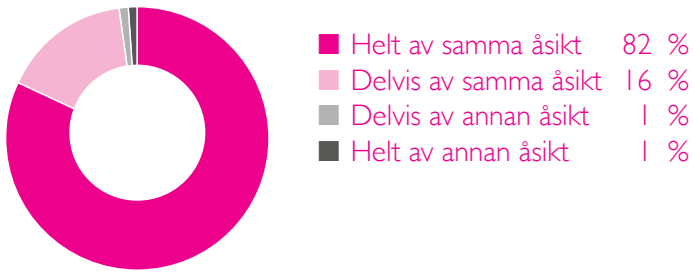
LÄRARE
Programmet var bra/fungerande

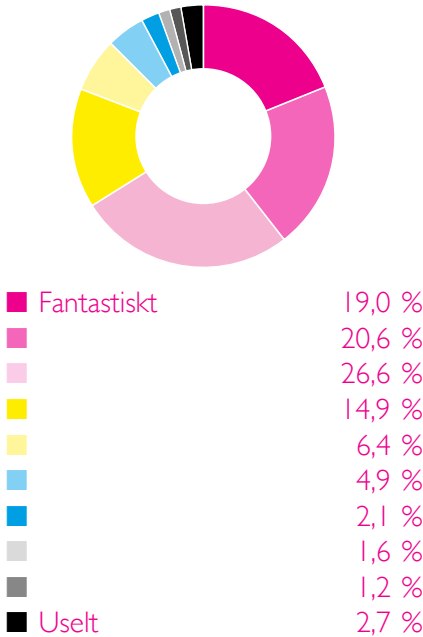
LÄRARE
Programmet var språkligt på en lämplig nivå

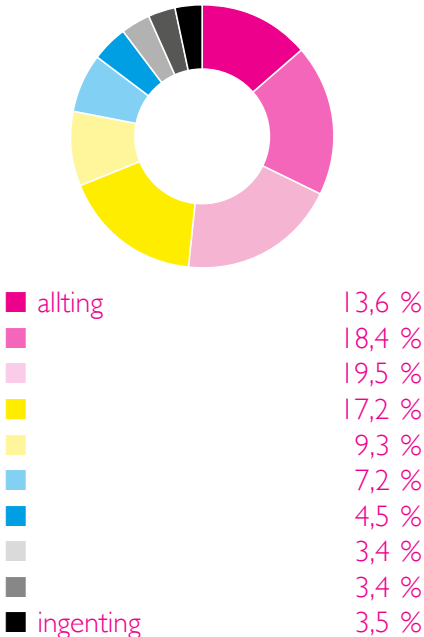
LÄRARE
Programmet var innehållsmässigt lämpligt

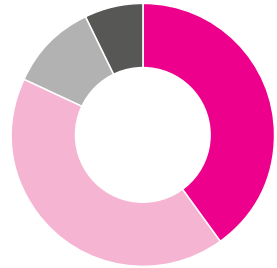
ELEVER
Hurdant var programmet som helhet?

ELEVER
Bedöm hur bra du förstod programmet språkligt

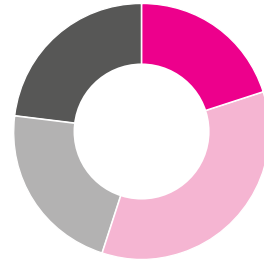

ELEVER
Programmet var intressant

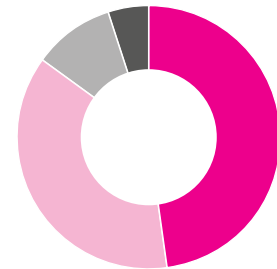
Ja	40 %
Delvis av samma åsikt	42 %
Delvis av annan åsikt	11 %
Nej	7 %

ELEVER
Jag tycker om att studera svenska i skolan

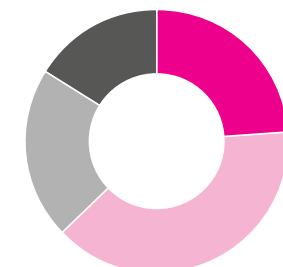
Ja	20 %
Delvis av samma åsikt	35 %
Delvis av annan åsikt	22 %
Nej	23 %

ELEVER
Programmet var bra/fungerande

Ja	48 %
Delvis av samma åsikt	37 %
Delvis av annan åsikt	10 %
Nej	5 %

ELEVER
Jag tror jag kommer att behöva svenska i arbetslivet eller i fortsatta studier

Ja	24 %
Delvis av samma åsikt	39 %
Delvis av annan åsikt	21 %
Nej	16 %

INTRESSEBEVAKNING

Svenska nu bedriver intressebevakning för att förbättra svenskundervisningens förutsättningar i Finland och för att bidra till ett positivt språkklimat.

År 2024 utkom många utredningar och rapporter som klargjorde bilden av elevernas svenskkunskaper och svenskundervisningen. Hösten 2024 trädde den efterlängtda reformen av BI-svenskan i kraft i finskspråkiga skolor, då årskurs 7 fick en årsveckotimme mera svenskundervisning.

I mars kommenterade Svenska nu:s delegationsordförande Minna Arve med insändare i Turun Sanomat och Åbo Underrättelser den oroväckande undersökning Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU 2023) gjort om elevernas svenskkunskaper.

I april lyfte Svenska nu:s styrgruppsordförande Gunvor Kronman i en debattartikel nätverkets samarbete med Utbildningsstyrelsen för att förverkliga läroplanen för svenskundervisningen. Texten publicerades på svenska i Öster-

bottens Tidning och Vasabladet och på finska i Språklärarna i Finland SUKOL rf:s blogg.

Behovet att stärka klasslärares kompetens att undervisa svenska framkom redan i NCU:s utredning år 2017 och projektchef Mikael Hiltunen lyfte fram problematiken i en insändare i Hufvudstadsbladet i april och i Helsingin Sanomat i maj.

I maj presenterade Hiltunen Svenska nu:s förslag för att förbättra svenskundervisningen i en intervju för Svenska Yle och han följde även upp ärendet med en insändare i Hufvudstadsbladet i juni.

I juni lämnade Nätverket Svenska nu och Nordiska Somaliska Föreningen rf (Nordicsom) in ett utlåtande om regeringens förslag att ändra bestämmelserna om stöd för lärande och skolgång. Organisationerna uppgav att det finns ett behov att förtydliga, precisera och förenhetliga de stödformer som eleven får, så att stödåtgärderna är enhetliga i hela landet. I utlåtandet skrev Svenska nu:s styrgruppsordför-

rande Gunvor Kronman och Nordiska Soma-
liska Föreningens styrelseordförande Ahmed
Hassan att de upplever att det är oklart på vil-
ka grunder elever med invandrarbakgrund har
befriats från svenskundervisningen, och att det
är bra att regelverket skärps i detta avseende.

Evenemang om svenskan

I maj arrangerade Svenska nu seminariet
”Svenskundervisningen vid ett vägsäl” på
Hanaholmen. Bland talarna märktes projektchef
Mikael Hiltunen, programkoordinator Liisa
Suomela, riksdagsledamot Eva Biaudet, ordfö-
rande för Svensklärarna i Finland rf Eija Heikka-
la och undervisningsrådet vid Utbildningsstyre-
lsen Olli Määttä. Syftet med seminariet var att
behandla läget med elevernas svensknskaper
samt att presentera olika förslag för att för-
bättra svenskundervisningen, som lagts fram i
aktuella rapporter. Publiken gavs också en aktiv
roll när de som sakkunniga på området fick dis-
kutera bordsvis och presentera sina slutsatser.

I december låg fokus på de personliga erfaren-
heterna av svenskan när nätverket arrangerade
en dialog om svenskan med finskspråkiga
profiler. Hanken-studeranden Aava Harju,

receptionisten, tidigare nordjobbaren Pihla
Koskelo, , STTK:s ordförande Antti Palola och
fotbollsdomaren Abdirahman Sugulle förde ett
avslappnat samtal om hur svenskan kommit in i
deras liv och vilken nytta de haft av att kun-
na svenska. Samtalet modererades av Mikael
Hiltunen. Formatet för diskussionen var dialog,
dvs. att lyssna in, lära av varandra och försöka
skapa mening och ny kunskap tillsammans.

Delegationsmöte

Svenska nu:s årliga delegationsmöte gick av
stapeln i september på Hanaholmen. I sitt öpp-
ningsanförande sammanfattade delegationsord-
förande Minna Arve nätverkets målsättningar
för att förbättra svenskundervisningen. Vi måste
värna om principen att läraren är en språklig
förebild för eleverna, vi måste fokusera på de
muntliga färdigheterna och ge eleverna erfaren-
heter av att lyckas samt knyta an undervisningen
till elevernas vardag. Vägen till framgång bottnar
i att vi lyckas väcka elevernas inre motivation
att lära sig svenska i skolan och på fritiden.

Styrgruppsordförande Gunvor Kronman
redogjorde för Svenska nu:s verksamhet och
lyfte särskilt fram nätverkets roll som sakkun-

Gunvor Kronman, Kaj Kunnas, Minna Arve, Mikael Hiltunen
och Ahmed Hassan på Svenska nus delegationsmöte.

nig vid Utbildningsstyrelsens fortbildning om reformen av BI-svenskan. Projektet Tandem Agera presenterades av dansläraren vid Tampe-reen yhteiskoulun lukio Lotta Kaarla.

Professor Jarmo Lainio äntrade också scenen och målade upp en bekymmersam bild om finska språkets ställning i Sverige. Efter anförandet tilldelade Kronman honom Kulturfondens för Sverige och Finland medalj för förtjänstfullt arbete och svensk-finskt engagemang.

Delegationsmötet avslutades med en diskussion om hur man kunde förbättra de finsk-språkiga elevernas svensk-kunskaper. Riksdagsledamot och ordförande för Svenska Finlands Folkting Henrik Wickström (SFP) inledde och anförandet kommenterades av generalsekreterare Rosa Meriläinen och forskare Janne Väistö samt en aktiv publik.

Elever från Lahtis svenska skola satte stämningen med ett upplyftande musikuppträdande.

sakkunnig i specifika språköändanden. Under det här verksamhetsåret har projektet framför allt jobbat för utveckling av den svenska skolstigen i Tavastehus samt gjort insatser för att stärka skolstigen i Kouvol, Salo, Nurmijärvi och Vichtis.

Påverkansarbete

För att synliggöra och utveckla den svensk-språkiga verksamheten på språköarna arrangerade Språköprojektet, delvis i samarbete med Svenska nu, 'Svenska träffar' i Nurmijärvi, Joensuu och Salo till vilka inbjöds beslutsfattare, kommunalpolitiker, svenskspråkig personal och föreningsaktiva. Syftet med tillställningarna var att samla lokala svenskspråkiga verksamheter och diskutera betydelsen av svensk verksamhet, samarbete och utveckling av verksamheten. Språköprojektet har också uppvaktat beslutsfattare och kommunalpolitiker om behovet av utveckling av den svenska skolstigen, liksom statliga beslutsfattare och politiker om statens ansvar gentemot språköarna (Se Rapporten om svenskspråkig utbildning i Finland UKM 2021:9 och Nationalspraksstrategin 2021 Statsrådets kanslis publikationsserie 4/2012).

Fortbildning

Språköpedagoger jobbar ofta utan kollegor i en enspråkigt finsk skolförvaltning. Därför är det viktigt att träffa kollegor från andra språköar samt att tillsammans med dem delta i ändamålsenlig fortbildning. Språköprojektet har under 2024 ordnat nätträffar för pedagoger med ledaruppgifter, utbyte mellan språköledare i Finland och i Sverige, Språködagar för pedagoger på alla skolstadier samt språkmedveten småbarnspedagogik för småbarnspedagoger. Dessutom har projektet hjälp till att arrangera diverse fortbildningar, t ex Läsaande eftis för eftisledare på språköarna.

Språködagar 2024

Språköprojektet arrangerade 12–13.4.2024 en konferens för språköpedagoger och andra utbildningsansvariga på Hanaholmen i april 2024. Konferensen hade temat 'Alla lärare är språklärare' och samlade 92 deltagare. I utvärderingen av konferensen var så gott som alla deltagare mycket nöjda med programmet och arrangemangen. Följande Språködagar planeras till hösten 2025.

SPRÅKÖPROJEKTET

Språköprojektet inledde sin verksamhet på Hanaholmen den 1.8.2023 med samma projektchef och arbetsbild som projekt Uppdrag språköar på Kommunförbundet (1.8.2021–31.7.2023), dvs. att stärka och utveckla språköarna samt att skapa varaktiga strukturer för språköarnas intressebevakning. För att uppnå detta syfte har Språköprojektet deltagit i lokala och nationella utvecklingsprojekt, arrangerat fortbildningar och nätverk för pedagoger samt aktiviteter för barn och

elever. Språköprojektet har också bedrivit påverkansarbete i syfte att öka kommunernas och statens stöd till språköutbildningen. Höstterminen 2024 deltar 2742 barn och elever i språköutbildningen och 444 pedagoger arbetar med dem.

Lokal språköutveckling

Språköprojektet är regelbundet i kontakt med daghemsföreståndare och rektorer på språköarna och projektledaren fungerar ofta som

Erasmus+ Språköutbyte

I samarbete med Finlandsinstitutet i Sverige genomför Språköprojektet ett utbytesprogram för 20 pedagoger med ledaruppgifter inom språkutbildningen i Finland och sverigefinska undervisningen i Sverige, 10 från vardera land, 10 från småbarnspedagogiken och 10 från grundläggande utbildningen. Utbytet pågår under tiden 1.9.2024–31.8.2025 och består av 5 distansträffar och två träffar på plats i Sverige den 9–11.10.2024 och i Finland den 7–9.4.2025 i Finland. Programmet i Stockholm bestod av tre föreläsningar på Finlandsinstitutet, studiebesök på Sverigefinska skolan i Stockholm, workshop samt middag och kulturprogram. Utbytesprogrammet finansieras av EU via Erasmus + småskaliga partnerskap och syftar till att via ett strukturerat erfarenhetsutbyte utveckla utbildningsarrangemang och undervisningsmetoder, höja deltagarnas yrkesstolthet och välmående, synliggöra minoritetsutbildningens värde samt bidra till goda relationer mellan grannländer och språk.

Samarbete för utveckling

För att stärka utvecklingen av språköarna samarbetar Språköprojektet med andra projekt och arbetsgrupper som har samma mål. Här kan nämnas Kommunförbundets pilotprojekt Nätverksbaserad grundskola, Movuns projekt för en specialpedagogisk språkmodell och projektet Luckan språköar för svenskspråkig kultur och fritid på språköarna. Språköprojektet för också regelbundna diskussioner med projektgruppen för Språköpedagogik på Åbo Akademi och har under hela året deltagit i en samarbetsgrupp kring starkare språköstrukturer i vilken ingår deltagare från Kulturfonden och Folkhälsan Valfärd.

Språkönätverket r.f

Föreningen Språkönätverket r.f grundades 2017 som en fortsättning på ett långt samarbete mellan ca. 8 språköskolor och -daghem. Då föreningens och Språköprojektets syften till fullo överensstämmer föreslog projektledaren en utvidgning av föreningen till att omfatta pedagoger från samtliga språköar. På så sätt kunde projektledaren åta sig sekretäruppgiften i Språkönätverket r.f. och därmed sköta föreningens ärenden som en del av Språköprojektet. Det har lett till en växande

aktivitet bland språkpedagogerna och föreningen har f.t. (16.12.2024) 101 medlemmar från 14 av 15 språköar. Styrelsen består av ledamöter från 8 språköar och ordförande är Eveliina Luotonen från Svenska skolan i Hyvinge. Föreningen arrangerar personalfortbildningar och pedagogiska aktiviteter för barn och elever.

Rekrykampanj

Språkprojektet gjorde i början av året en kampanj för att hjälpa språködaghemmen och -skolorna att rekrytera behörig svenskspråkig pedagogisk personal. Lediga platser annonserades i sociala medier, på Jobteaser och under Pedagogdagen på Åbo Akademi i Vasa.

Barn- och elevaktiviteter

Språkprojektet har i samarbete med andra aktörer (inom parentes) arrangerat aktiviteter för barn och elever:

- **Skriva bok-projektet** (Språkönätverket r.f) där elever i åk 3-4 från 11 språköskolor tillsammans med författaren Henrika Andersson och illustratören Jenny Katarina Wiik ger ut en bok på förlaget Libraria i maj 2025.

- **Rastis-utbildning** (Språkönätverket r.f) där lågstadieelever utbildas för att leda rastaktiviteter.
- **Bokprat online** (Åke, svenska samarbetsgruppen för bibliotekens utvecklingsuppdrag) för åk 3-gymnasiet.
- **TeckenSandra turné** (Språkönätverket r.f) för språködaghem med start i januari 2025.

Språkprojektets synlighet

- **Språkprojektet deltog i Educa-mässan** och delade ut 'hustavlor' med rubriken *Alla lärare är språklärare* samt klistermärken med samma text.
- **Kommuntorget 2/2024** gjorde en artikel om Språkprojektets projektledare.
- **Språkprojektet deltog i Pedagogdagen** på Åbo Akademi i Vasa den 5.3.2024 där svensk utbildning i Finland var väl representerad.
- **Lätta bladet 6/2024** gjorde en artikelserie om Finlands språköar och om Språkprojektet.
- **Sveriges radio, SVT Finska och tidningen Ruotsinsuomalainen 44/2024** uppmärksammade Erasmus+ Språköutbytet i oktober/november 2024.

- **Facebook-sidan** Språköar/Kielisaarekkeet har 291 följare och sidan uppdateras flera gånger i veckan med information om projektets framskridande.
- **Facebook-gruppen** Språkönätverket har 175 följare och där publiceras främst tips och idéer till språkpedagogerna.

Evenemang under 2024 där Språkprojektet haft en arrangörsroll

- **12.1.2024** Nätträff rektorer
- **17.1.2024** Nätträff daghemsföreståndare
- **27.1.2024** Educa-mässan
- **26.1.2024** Träff sverigefinska rektorer och språkörektorer på Educa-mässan
- **15.2.2024** Möte på UKM med språködelegation
- **5.3.2024** Pedagogdagen i Vasa
- **6.3.2024** Svensk träff i Nurmijärvi
- **11.3.2024** Årsmöte Språkönätverket r.f. i Vichtis
- **16.4.2024** Forskatträff i Vasa
- **23.5.2024** Svensk träff i Joensuu
- **3.6.2024** Fortbildning Aleksandra daghem i Vichtis

- **11–12.4.2024** Språködaggar 2024 på Hanaholmen
- **4.9.2024** Svensk träff i Salo
- **6.9.2024** Start Erasmus + Språköutbyte (distans)
- **10.9.2024** Föräldramöte BSS daghem i Björneborg
- **19.9, 7.10, 8.10, 21.10, 24.10** fortbildning daghem i Jyväskylä, Salo, Vichtis, Nurmijärvi, Tavastehus).
- **27.9.2024** Dialogpausdiskussion på Bra sagt-mässan i Lahtis
- **4.10.2024** Rastis-utbildning i Hyvinge
- **4.9.2024** Inledning Skriva bok-projektet som pågår till 14.5.2025 (distans)
- **9–11.10.2024** Erasmus+ Språköutbyte i Stockholm
- **16.10.2024** Träff med Svenskatalande i Tavastehus
- **13.11.2024** Språködiskussion med finansiärerna på Folkhälsan i Helsingfors
- **21.11.2024** Inledning Luckan språköar-projektet (distans)

HÄNT UNDER ÅRET

Hejmoi-kampanjen

Hejmoi var en kampanj på sociala medier under tidsperioden 6.11.2023– 29.2.2024 om fördelarna med att lära sig det andra inhemska språket, finska eller svenska. Kampanjen genomfördes av Nätverket Svenska nu och Språkambassadörerna rf på beställning av Utbildningsstyrelsen. Under kampanjen fick elever och studerande agera som marknadsföringsexperter och göra reklam om nyttan och glädjen av att kunna det andra inhemska språket.

Kampanjen var en del av åtgärd fem i undervisnings- och kulturministeriets Program för utveckling av det andra inhemska språket med syftet att öka medvetenheten om fördelarna med studier i det andra inhemska språket (finska/svenska) samt stärka motivationen att lära sig det andra inhemska språket.

Kampanjens språkfaddrar, skådespelaren och socialmedieproffset Petra Pääkkönen och stjärnkocken Michael Björklund, inspirerade och utmanade elever och studerande att pro-

ducera videor eller annan reklam om nyttorna med kunskaper i det andra inhemska språket.

Målsättningen var att få med elever och studerande från olika åldersgrupper. Kunskapsnivån spelade inte någon roll utan vem som helst som hade en rolig erfarenhet av att använda eller lära sig det andra inhemska språket kunde delta i kampanjen och få en liten belöning. Eleverna hade fria händer gällande materialet de producerade. Materialen kunde vara på finska eller svenska eller på båda två, och utöver videomaterial kunde eleverna skicka in andra grafiska verk, till exempel affischer, reklam eller collagebilder tillverkade med valfri teknik.

Kampanjen väckte intresse bland målgruppen och omkring 40 verk samlades in under kampanjtiden. Elevernars bidrag sammanställdes till tematiserade kampanjvideor som publicerades på kampanjsidan och på sociala medier för vidare spridning.

Hejmoi-kampanjen syntes i både traditionella medier som Språkläraryrket i Finland

SUKOL rf:s tidning Tempus och Svensklärarna i Finland rf:s medlemstidning Poppis, och på sociala medier. I slutet av kampanjen hade Hejmoi samlat 114 följare på Instagram och 18 följare på Facebook. Sammanlagt hade språkfaddrarnas videor över 22 000 visningar. En video marknadsfördes via betald annons på Instagram under fyra dagars tid och den nådde 7 450 konton med 9 111 visningar. Kampanjens nätsida hejmoi.fi hade sammanlagt över 1 000 besökare och elevvideorna på hemsidan hade tittats på 792 gånger.

Tandem Agera

Gymnasieprojektet Tandem Agera föddes ur behovet att kombinera en för eleverna intressant och motiverande aktivitet med språkstudier och kulturutbyte. Tanken är att genom kontakter mellan en grupp studerande vid gymnasier i Sverige och Finland, specialinriktade på aktiviteter (därav namnet Tandem Agera) bygga ett nätverk där eleverna kan dela sin passion för sitt specialintresse med likasinnade. Därmed kan de finska eleverna se glädjen i att

kommunicera på svenska och elev-erna i båda länderna får en inblick i den andra gruppens liv, kultur, språkvardag och skola.

För projektet valdes två gymnasier med scenisk specialinriktning; TYK i Tammerfors och Sturegymnasiet i Halmstad. I båda skolorna är teater, dans och drama specialinriktningar, i Halmstad dessutom film. Hösten 2023 besökte Halmstadsborna Tammerfors och i april 2024 reste Tammerforsarna till Halmstad. Båda besöken inklusive resor varade fem skoldagar.

Projektet engagerade ett dussin elever i vardera skolan och därtill de fem lärare som deltog i utbytet.

Under besöken i vänskolan i det andra landet arbetade eleverna med en gemensam, egenhändigt skriven musikal föreställning och bodde i värdfamilj. I besöksprogrammet ingick också kulturupplevelser och fri samvaro. Mellan besöken höll eleverna (med lärarnas hjälp) kontakt och koordinerade förberedelserna för föreställningen.

Vid Tammerforsarnas svarsbesök i Halmstad i april 2024 samarbetade eleverna med att färdigstäl-la den drygt 30 minuter långa föreställningen och den framfördes två gånger för en imponerad och entusiastisk publik.

Lärarnas och de medverkande elevernas utvärdering visar att Tandem Agera utföll väl. Målen att inspirera till aktiv språkkommunikation och nya kontakter uppnåddes, och de flesta elever visade ett ökat och aktivt intresse för det andra landets språk och kultur.

Projektet under läsåret 2023–2024 delfinansierades med medel från Utbildningsstyrelsen i Finland.

Samarbeten

Under verksamhetsåret inledde Svenska nu samarbeten med projektet Helsingfors lär sig svenska och med Hyvinge gymnasiums motiveringsprojekt som båda har som målsättning att öka intresset för svenskan. Helsingfors lär sig svenska som finansieras av Utbildningsstyrelsen syftar till att öka intresset för studier i AI-svenska samt att göra språkvalen i Helsingfors mångsidigare. Hyvinge gymnasiums projekt

med finansiering från Svenska kulturfonden har som syfte att göra svenskan synligare, öka intresset för svenskan och få fler att skriva svenskan i studentexamen.

Samarbetet innebar bland annat utarbetning av informationsmaterialet 10 orsaker att lära sig svenska som lanseras i början av år 2025 samt koordinering av skräddarsytt program för olika målgrupper, både för elever och vårdnadshavare. Bland annat höll Kaj Kunns ett anförande om nyttan av språkkunskaper på hela stadens föräldrakväll på Helsingfors centrumbibliotek Ode i december. I samarbete med Helsingfors lär sig svenska planerades också en lärarfortbildningsserie som äger rum våren 2025 och som består av fem tillfällen med olika teman.

Axplock ur verksamheten

10.2 Nordisk vinterdag

Svenska nu erbjöd serietecknare Peppe Bergströms serieteckningsworkshoppar under Nordisk vinterdag på Helsingfors Arbis i Tölö. Dagen arrangeras av Pohjola-Norden i Helsingfors, Esbo, och Lahtis, Klubb Norden, Dansk Klub i Helsingfors, Uppik – Vänskapsförening Finland-Grönland, Tjaldur – Vän-

skapsförening Finland-Färöarna, Svenska nu/ Hanaholmens kulturcentrum i samarbete med Arbis – Helsingfors Svenska Arbetarinstitut, Nordisk kulturkontakt samt Sveriges, Norges och Islands ambassad.

28.2 Joanna Rubin Dranger på NKK

Norden i Fokus och Nordisk kulturkontakt bjöd in författaren Joanna Rubin Dranger till Helsingfors efter att hon vunnit Nordiska rådets litteraturpris med sin grafiska roman Ihåg-kom oss till liv. När Joanna besökte Helsingfors kunde Svenska nu arrangera en författarträff för gymnasieelever från Kallion kuvataidelukio i Nordisk kulturkontakts bibliotek i Kajsaniemi.

22.3 Nordens dag

Nordens dag firades med seminariet Norden – starkare tillsammans på Helsingfors stadshus. Programmet bestod av två paneldiskussioner som handlade om resiliens och sammanhållning i Norden och avslutades med kulturinslag av skådespelaren Santeri Helinheimo-Mäntylä. Nordens dag arrangerades av Svenska nu, Pohjola-Norden, Pohjola-Nordens ungdomsförbund, Språkambassadörerna rf, Nordisk kulturkontakt och Norden i fokus.

24–25.4 Skolmusik

Musikfestivalen Skolmusik för elever i grundskolan och på andra stadiet ordnas vanligtvis med tre års mellanrum och lockar tusentals deltagare från hela Svenskfinland. Arrangör är DUNK – De Ungas Musikförbund i Svenskfinland rf. År 2024 bjöd Svenska nu in elever från finskspråkiga skolor för att delta i festkonserter i Tammerfors 25.4.2024. 147 elever och 10 lärare från finska skolor i Helsingfors och Tammerfors deltog.

24–26.6 Nordjobb-samarbete (Stockholm-Göteborg)

I juni 2024 ordnades två språkworkshoppar för finskspråkiga nordjobbare i Stockholm och Göteborg. Svenska nu var med i planeringsarbetet och i workshopdagarna som bestod av övningar, pedagogiskt innehåll, lek och olika tips för unga säsongjobbare i Sverige. Projektet fortsätter år 2025 och är ett Nordplus-projekt som koordineras av Föreningen Norden.

26.9 Europeiska språkdagen

Svenska nu deltog i firandet av Europeiska språkdagen genom att delta i Europeiska kommissionens evenemang på centrumbiblioteket Ode. Kommissionen arrangerade en språkmark-

Serietecknaren Anneli Furmark intervjuades av Tyra Therman på Nordisk kulturkontakts bibliotek.

nad där eleverna fick bekanta sig med tiotals olika europeiska språk. Svenska nu presenterade svenskan och de övriga nordiska språken tillsammans med Nordisk kulturkontakt.

28.9 Anneli Furmark på NKK

Efter en lyckad författarträff med Joanna Rubin Dranger arrangeras hösten 2024 en annan författarintervju och serieworkshop med den kända svenska serietecknaren Anneli Furmark när hon besökte Seriefestivalen i Helsingfors. Detta skedde också på NKKs bibliotek med högstadieelever från flera skolor.

3–4.10 Svenskan i Finland

Svenska nu samlar in elev- och lärarfeedback efter varje besök. Under konferensen

Svenskan i Finland 21 i Uleåborg hösten 2024 presenterades en reflektion över lärarnas syn på verksamhetens effekter. Presentationen Hur Svenska nu-besök stärker intresset och motivationen för svenskan hölls av programkoordinator Essi Suomela och tf projektchef Liisa Suomela.

6.11 Svenska veckan

För att fira Svenska veckan i Björneborg arrangerades det en filmvisning på Svenska dagen. Filmen Håkan Bråkan 2 samlade en mängd ivriga lågstadieelever på plats. På Plugga nu sammanställdes ett materialpaket med tips på uppgifter för svenska veckan. Materialet Svenska dagen fick över 1400 sidvisningar under svenska veckan.

KOMMUNIKATION

Svenska nu kommunicerar om sin omfattande verksamhet genom olika kommunikationskanaler.

Nätverket har ett månatligt nyhetsbrev som lyfter fram aktuella evenemang, skolprogram och läromaterial. Nyhetsbrevet är en viktig kanal för nätverket, eftersom det når de lärare som inte är aktiva i sociala medier. I slutet av år 2024 hade nyhetsbrevet 2460 prenumeranter.

Sociala medier

Svenska nu medverkar aktivt i sociala medier och informerar om nätverkets verksamhet, skolprogram och andra evenemang samt om aktuella händelser och nätverkets material. De främsta kanalerna är Facebook där Svenska nu och Språköarna har sina egna konton för att bättre nå ut till sina målgrupper. Svenska nu är därtill aktivt på Instagram med både ett konto för svensklärarna och ett konto för elever. Lärarkontot fungerar som en informationskanal mellan Svenska nu och svensklärarna, medan elevkontot syftar till att

erbjuda eleverna en dos av svenska via sociala medier och hjälpa dem att öva på sina svensk-kunskaper.

I början av år 2024 tog Svenska nu beslutet att lämna plattformen X på grund av låg engagemangsgrad av följarna. I stället fokuserades det på kanalerna som bättre betjänar nätverkets intressen, det vill säga kanalerna på Facebook och Instagram.

I slutet av år 2024 hade Svenska nu 2830 följare på Facebook och 1801 följare på Instagrams lärarkonto och 1893 på kontot för elever.

Webbplats

Webbplatserna svenskanu.fi och plugganu.fi är de viktigaste kommunikationskanalerna för Svenska nu. Sidorna uppdateras kontinuerligt för att så effektivt som möjligt informera svensklärarna om aktuella skolprogram, läromaterial och evenemang. Antalet besökare och nedladdningar följs regelbundet för att hålla koll på sidornas effektivitet.

Svenska nu-teamet gav tips på sommarläsning på Svenska nus Instagramkonto i juni.

Under året hade webbsidorna totalt

57 921	användare
85 490	sessioner
229 773	sidvisningar
25 389	nedladdningar av pdf-filer

TOP 3 sidor (sidvisningar)

svenskanu.fi	48 120
plugganu.fi	14 651
svenskanu.fi/hitta-program	8620

MEDIASYNLIGHET

Under 2024 publicerades cirka 28 insändare, nyhetsartiklar och -inslag där Svenska nu nämns, varav två i Sverige om Tandem Agera. Tidningen Hallandsposten lade en blänkare på paraden och ägnade ett helt uppslag åt projektet under rubriken "Finland och Sverige möts i Halmstad över hockey, bastu och fika" medan Sveriges Radio Halland konstaterade att "Gymnasieelever gör bastumusikal i svensk-finskt projekt".

Bland rubrikerna i Finland märks Vasabladets "Svenska nu hjälper till att förverkliga läroplanen", Österbottens Tidnings "Sämre svensk-kunskaper efter att studentsvenskan slopades", och Yles TV-inslag "Finskspråkiga elever blir allt sämre på svenska", där projektchef Mikael Hiltunen intervjuades. Yle publicerade också en artikel på nätet om samma ämne.

Projektchef Mikael Hiltunen publicerade under året också ett antal insändare om de bristande svenskkunskaperna, bland annat i Helsingin Sanomat under rubriken "Luokanopettajien valmiuksia opettaa ruotsia on parannettava" och i Hufvudstadsbladet med rubriken "Inför ett muntligt prov i svenska i studentexamen". Även styrgruppsordförande Gunvor Kronman och delegationsordförande Minna Arve publicerade språkrelaterade insändare under året: Kronman i Österbottens Tidning och Vasabladet och Arve i Åbo Underrättelser och Turun Sanomat.

Bland finskspråkiga nyhetsartiklar som publicerades 2024 märks bland andra Järvisseudun Sanomats "Våga prata – uskalla puhua", som beskriver kocken Michael Björklunds besök i Lappajärvi samskola.

MEDARBETARE, STYRGRUPP OCH DELEGATION

Nätverket Svenska nu koordineras av Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland. Under verksamhetsåret har det operativa teamet bestått av en projektchef och sex anställda. Svenska nu:s medarbetare år 2024 var Mikael Hiltunen (projektchef februari–juli), tjänstledig fr.o.m. augusti), Henrik Huldén (projektchef för Tandem Agera), Karin Ihalainen (projektchef för Språköprojektet), Oona Mertonieniemi (pedagogisk beredare), Essi Suomela (programkoordinator), Liisa Suomela (programkoordinator, tf projektchef i januari och fr.o.m. augusti) och Tyra Therman (programkoordinator).

Styrgruppen för Svenska nu består av relevanta parter för nätverket. Styrgruppen fastställer nätverkets mål, budget, verksamhetsplan och styrdokument. Styrgruppsmedlemmarna bidrar med sin expertis och idkar kritisk översyn

över projektets verkställighet. År 2024 sammanträdde styrgruppen till fyra möten.

Svenska nu har en delegation som består av ordförande, två viceordförande och 59 medlemmar. Åbo stads borgmästare Minna Arve fungerar som delegationens ordförande. Viceordförande för delegationen år 2024 var styrelseordförande för Lappset Group Oy Johanna Ikäheimo (t.o.m. november 2024), frilansjournalisten Kaj Kunnas och ordförande för Tjänstemannaorganisationen STTK Antti Palola fr.o.m. november 2024. Tidigare statsminister Paavo Lipponen är sedan år 2022 hedersordförande i delegationen. Delegationsmedlemmarna är engagerade inom näringsliv, samhälle och utbildningsmiljö i Finland och i Sverige. Styrgruppens och delegationens mandat och uppgifter regleras i ett styrdokument för Svenska nu, som uppdaterades år 2022.

Essi Suomela, Henrik Huldén, Oona Mertonieniemi, Liisa Suomela och Tyra Therman från Svenska nu-teamet.

Svenska nu-nätverkets styrgrupp år 2024

- **Chan Jaana**, språklärare, Språkläraryrket i Finland SUKOL rf
- **Heikkala Eija**, ordförande för Svensklärarna i Finland rf
- **Johansson Charlotta**, Svenska institutet
- **Keinonen Sini**, specialsakkunnig vid undervisnings- och kulturministeriet (18.11.2024 -)
- **Kronman Gunvor**, Hanaholmens VD; ordförande
- **Kyhä-Mantere Anna**, kommunikationschef vid Svenska Kulturfonden i Björneborg
- **Lindström Berndt-Johan**, utbildningsombudsman vid Svenska Kulturfonden
- **Mikander Anna**, undervisningsråd vid undervisnings- och kulturministeriet (- 6.5.2024)
- **Määttä Olli**, undervisningsråd vid Utbildningsstyrelsen
- **Nummela Yvonne**, undervisningsråd vid Utbildningsstyrelsen
- **Rossi Paula**, professor vid Uleåborgs universitet
- **Wahlström Niklas**, ansvarig för utbildning vid Svenska folkskolans vänner
- **Önnered Anna**, förste ambassadsekreterare vid Sveriges ambassad

Delegationsmedlemmar 2024

- **Arve Minna**, borgmästare, Åbo stad, ordförande för Svenska nu
- **Ikäheimo Johanna**, styrelseordförande, Lappset Group Oy, vice ordförande för Svenska nu (t.o.m. november 2024)
- **Kunnas Kaj**, frilansjournalist, vice ordförande för Svenska nu
- **Palola Antti**, ordförande, Tjänstemanna-centralorganisationen STTK, vice ordförande för Svenska nu (fr.o.m. november 2024)
- **Diarra Fatim**, riksdagsledamot, De Gröna
- **Ekman Tove**, styrelsemedlem, Kulturfonden för Finland och Norge
- **Enestam Jan-Erik**, ordförande, Kulturfonden för Finland och Danmark
- **Ericson Peter**, Sveriges ambassadör i Helsingfors
- **Gestrin Christina**, Folktingssekreterare, Svenska Finlands Folkting
- **Graeffe Petri**, fullmäktigeordförande i Träskända stad, Samlingspartiet
- **Hassan Ahmed**, ordförande, Nordiska Somaliska Föreningen Nordicsom rf
- **Henriksson Maimo**, ambassadör, Finlands ambassad i Stockholm
- **Häkämies, Jyri**, verkställande direktör, Finlands näringsliv
- **Itkonen Juha**, författare
- **Jäätteenmäki Anneli**, ordförande Kulturfonden för Sverige och Finland
- **Kellgren Ola**, tidigare direktör för Nordisk Kulturkontakt

- **Kelhä Minna**, generaldirektör, Utbildningsstyrelsen
- **Keskinen Juha**, ledarskribent, Iltalehti
- **Kiukas Vertti**, generalsekreterare, Soste rf.
- **Koivunen Anu**, professor, Stockholms universitet
- **Korjus Tapio**, vicerektor, Olympic training center Kuortane
- **Krohn Irina**, tidigare verkställande direktör, Finlands filmstiftelse
- **Kulmuni Katri**, Europaparlamentariker, Centerpartiet i Finland
- **Kähkönen Sirpa**, författare
- **Lehikoinen Petri**, undervisningsråd, Utbildningsstyrelsen
- **Lipponen Paavo**, hedersordförande för och beskyddare av Svenska nu
- **Lonka Kirsti**, professor, Helsingfors universitet
- **Lumio Markku**, stadsdirektör, Kaskö
- **Luukkonen Aino-Maija**, tidigare stadsdirektör, Björneborg
- **Meriläinen Rosa**, generalsekreterare, Kultur- och konstområdets centralorganisation KULTA rf
- **Multala Sari**, Forsknings- och kulturminister, Samlingspartiet
- **Myllyvirta Jyrki**, tidigare stadsdirektör, Lahtis
- **Mäkynen Matias**, riksdagsledamot och SDP:s vice ordförande
- **Niemi-Laine Päivi**, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL
- **Oikarinen Kyösti**, professor emeritus
- **Ovaska Jouni**, riksdagsledamot, Centerpartiet i Finland
- **Peltonen Mika**, verkställande direktör, Södra Karels handelskammare

- **Palviainen Åsa**, professor, Jyväskylä universitet
- **Peltoniemi Harri**, direktör, Nationella centret för utbildningsutvärdering KARVI
- **Penttilä Risto E. J.**, verkställande direktör, Nordic West Office
- **Qvintus Dimitri**, direktör, Kreab
- **Ralph Bo**, ledamot i Svenska Akademien
- **Rantala-Korhonen Piia**, direktör, Uleåborgs stad
- **Razmyar Nasima**, riksdagsledamot och SDP:s vice ordförande
- **Rämö Eero**, konsult, Tekir Ab
- **Salo Aija**, överinspektör hos diskrimineringsombudsmannen
- **Salovaara Paula**, journalist
- **Sasi Kimmo**, direktionsordförande, Hanaholmen
- **Sauri Pekka**, Senior Advisor, Executive Education vid Aalto universitet
- **Siimes Suvi-Anne**, verkställande direktör, Arbetspensionsförsäkrarna TELA
- **Sirén Saara-Sofia**, riksdagsledamot, Samlingspartiet
- **Sjöstedt Madeleine**, generaldirektör, Svenska institutet
- **Stenbäck Pär**, minister
- **Tervo Jari**, författare
- **Timonen Pekka**, stadsdirektör, Vanda
- **Wallenius Mats**, fonddirektör, Kulturfonden för Sverige och Finland
- **Viitanen Antti**, rådgivare
- **Väistö Janne**, forskare, Åbo Akademi

FINANSIÄRER

År 2024 finansierades Svenska nu och Språkprojektet av Svenska utrikesdepartementet, Utbildningsstyrelsen i Finland, Svenska Kulturfonden, Föreningen Konstsamfundet, Svenska folkskolans vänner, Svenska Kulturfonden i Björneborg, Stiftelsen Tre Smeder, Helsingestiftelsen i Vanda, Stiftelsen Brita Maria Renlunds Minne, Erasmus+ och Kulturfonden för Sverige och Finland.

Svenska
kulturfonden

KONST
SAMFUNDET

SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER

SKiB

STIFTELSEN
Tre Smeder

Medfinansieras av
Europeiska unionen

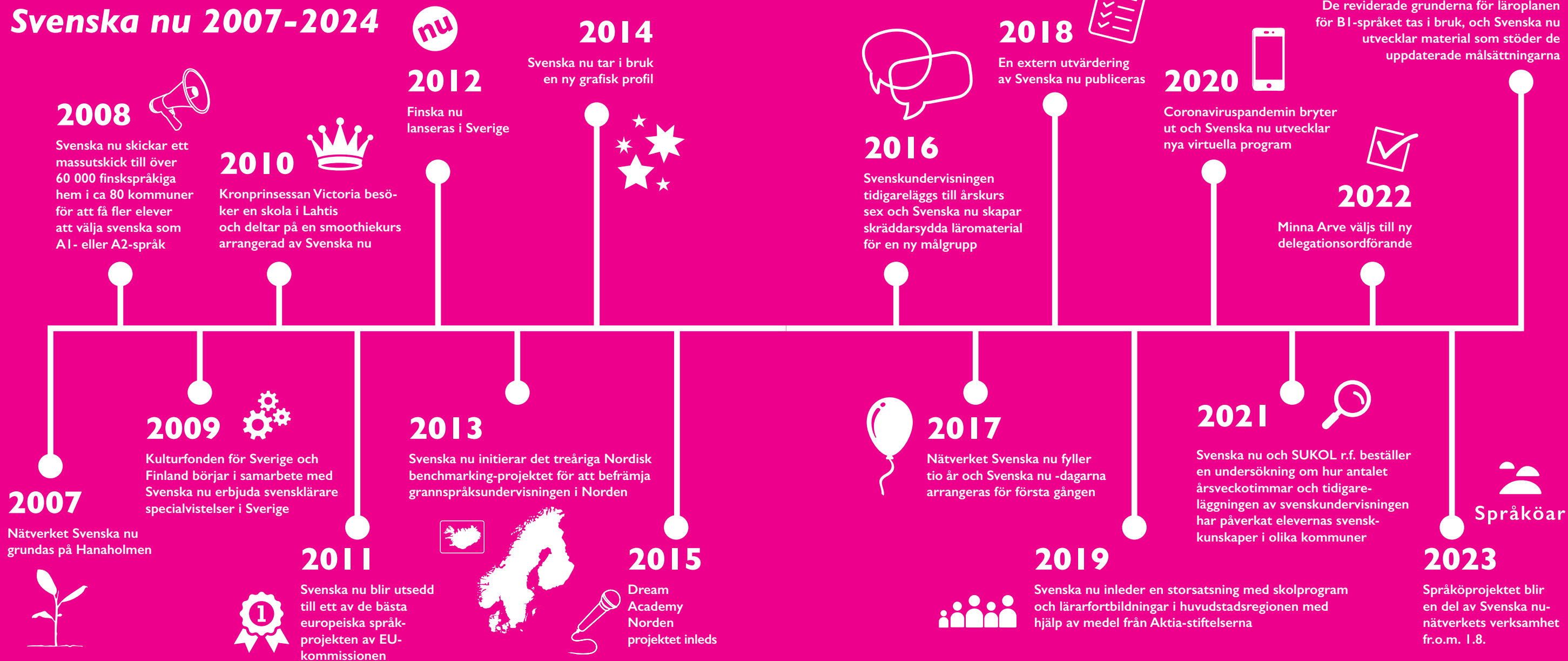

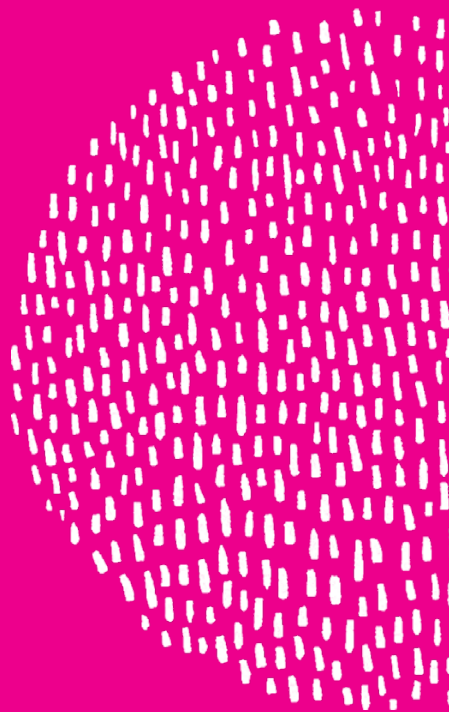
KULTURFONDEN
FÖR SVERIGE
OCH FINLAND

Nätverket

Svenska nu 2007-2024

svenska **nu**